

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ

وَالِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ

T A K D İ M

Bu kitap, pek muhterem Üstadımızın ebyatını içerisine almaktadır.

Üstadımız, H. 1330 (M. 1914)'da Kayseri'nin Yahyalı ilçesi Kavacık Mahallesi'nde dünyaya geliyorlar. Henüz çocukluk dönemlerinde, istikbâlin insanlık örneği olacağına hertürlü tavır ve davranışlarıyla gösteriyorlar. Küçücük yaşıyla herkesin nazarı dikkatini celbeden harikûlâde hallere sahip oluyorlar. Emsali çocuklarla oynamıyor, halk arasına karışmıyor, kimselerle lâubali olmuyorlar. Daha on yaşına gelmeden İlahî aşkın tesiri kendilerinde izlerini gösteriyor. Daima sohbetlerde bulunuyor, zikrullah meclislerinde kendilerinden geçiyorlar.

Muhterem babaları (dedem) Şeyh Mustafa Efendi Hazretleri Dereköy'de imam iken, ihvanı ile yaylaya zikrullah'a gitmek istiyorlar. Üstadımız yalvararak babasından, kendisini de götürmelerini istiyor. Maddî imkânsızlık sebebiyle ayakkabısı olmayan ve yalın ayak gezen oğluna, babası cevaben; "Evlâdım, vakit akşam, ayağın yalın, belki çalı, diken batar..." diyor.

İlahî Aşkın cezbesi içindeki vuranan Üstadımız nazik ve mahzun bir eda ile; "Batarsa ayağıma on tane diken batar, onu da arnem çıkarır." diye cevaplıyorlar. Bu halden rikkate gelen Şeyh Mustafa Efendi Hazretleri dayanamayarak mübarek ellerini yüzlerine tutup;

"İlahi, şu yavrunun aşk-ı şevkine bakın..." diyerek ağlıyor ve ağlatıyorlar.

Üstadımız gençlik devresinde . . .

Yine dedemiz Deréköy'de iken Ceyhan (Adana)'dan bir ziyaretçi gelir. Ziyaretçi dinlediği sohbetlerle coşar, mest olur. Bu arada Üstadımızdan da söz edilir. Öyle ki Ceyhan'lı ziyaretçinin gönlünde ona karşı bir muhabbet ve görme arzusu belirir. Üstadımız Hacı Hasan Efendi ise Ayvan denilen yerde harman işleriyle meşguldür. Ziyaretçi 6-7 gün beklediği halde görüşemez, sevgi ve muhabbeti dayanılmaz hale varır. Artık ertesi gün memleketine dönecektir, görüşme arzusunu dedeme açar. Dedem; "Evlâdım, gerçekten arzu ediyorsan, bu arzunu hiç kesme ve kalbinde tut." der. Übür tarafta harman işleriyle uğraşan sevgili Üstadımızın kalbinde de müthiş bir arzu kendisini köye doğru çekmektedir. Adeta haber verilmiş, gelmesi istenmiştir. Nihayet ertesi gün şafak vakti, saman taşıyan hayvanlarla birlikte yola revan olup, yaya olarak 4-5 saatlik bir yolculuktan sonra köye yaklaşır. Manevi olarak uzak beldeleri seyredabilen Şeyh Mustafa Efendi misafirine; "Hasan geliyor, ben çıkayım da siz görüşün." diye Üstadımızın geldiğini haber veriyorlar. Kapıda karşılaşıyorlar. Dedem; "Geldin mi evlâdım?" deyince Üstadımız; "Geldim babacığım, fakat bizde takat bırakmadınız. Bu nasıl bir çekiş ve cazibe ki, beni bir an bile durdurmadı." cevabını verir. İçeri girer, misafir hakkı kırıklar içinde boynuna atılır. "Hasan Efendi, size kim haber verdi de geldiniz? Allah aşkına bana bu sırrı söyleyin!" diye hayretle sorar. Üstadımız tevazu ile; "Sizin gibi kalbi füyuzatla mknatıslaşmış insanlar, bizim gibi ham demirleri çeker, haber manevi oldu." diye cevap verir.

İşte böylece kalplere nûr, gönüllere sürûr veren, füyuzat rûzgârlarının estiği, aşk dolu, mana dolu sohbetlerde yetişen Üstadımız Hacı Hasan Efendi Hazretleri kendilerini hizmete vakfetmişlerdir.

Akın akın gelen ziyaretçilerden, Ankara'lı birisi de muhterem Üstadımıza intisap edebilmek için, bir keramet izharını arzu etmektedirler. Ancak edeben kendisine herhangi bir şey demeden cebine bir kontrol kalemi koyarak, herhangi bir elektrik tamirâtı ihtiyacı doğarsa ben yapayım düşüncesiyle gelir. Sohbet sona erdikten sonra Üstadımız Ankara'lı misafirine dönerek; "Evlâdım, elektriğimizin sigortası atmış, bir zahmet onu tamir ediver." deyince misafir mahcup bir eda ile ellerine yapışır ve teslim olur.

Hayatının her sayfası buna benzer nice ibretâmiz hal-
lerle dolu olan, aşk menbaı, feyz deryası, büyük insan, muhterem
Üstadımız; yabancı otlar arasından güzel çiçekler toplar gibi, cemi-
yetin şeytanî havasından istidatlı gençleri manevi cezbesiyle toplar
yarak, İslâm Davasına gönül vermiş, pırlanta gibi yüzlerce genç yetiş-
tirmişlerdir.

Sohbetleri ile, çöllere düşen rahmet yağmuru gibi
gönülleri şad etmiş, bir projektör gibi ruhları aydınlatmış, kalplere
ALLAH aşkı ve RESULULLAH muhabbeti aşılamışlardır.

Rabbımızın; "DİKKAT EDİNİZ Kİ, ALLAH VELİLERİ
İÇİN KORKU YOKTUR, ONLAR MAHZUN DA OLMAYACAKLARDIR."
diye vasıflandırdığı Allah dostlarının hayatlarından acizane bir
nebze bahsetmeye çalıştım.

Onların, her birisi birer aşk paketi, nur demeti
olan bu EBYAT'ını, DERGÂH'DAN DÜR DANELERİ adıyla Sevgili Kardeşle-
rimizin istifadesine sunuyoruz.

Bilvesile Rabbımıza HAMD, Habibine SALÂT ve Allah
Dostlarına selâmlarımızı arz ederken bütün mü'minlere de Cenabı-ı Hak'
dan iki cihan saadeti dileriz.

Yahyalı, 1410 (H.)-1989 (M.)

Hacı Ali Ramazan DİNÇ

TERCÜME-İ-HAL

Besmele, Hamdele, başladım söze,
Mevlâ fütuhât lütfetsin bize.

Muhammed Mustafa'ya şalavât olsun,
Âl ve Ashab'ı bizleri bulsun.

Geçirdim gözden devr-i alemi
Bi-izni Hüdüâ, çektim kalemi.

Yakın elli'ye, sorman yaşımdan,
Geçti çok şeyler dahi başımdan.

Beş-altı yaşında vardım hocaya,
Elifi bitirdim, geçtim heceye.

Okudum Kur'anı yedi yaşında,
Var idi bir sevda dahi başında.

Gayet sever idim zikir çekmeyi,
O güzel mecliste boyun bükmeyi.

Kadrî'yle Nakşî'den halife Peder,
Bu aciz oğluna teveccüh eder.

Sekiz ile dokuz, on'u bitirdim,
İlmihâlimi çok şükür yetirdim.

Onbir oniki'de sohbet arardım,
Pederimden müşkillerin sorardım.

Onüç dedim, maneviyat açıldı,
Gönül alemine ferah saçıldı.

Öndört'te vurdular manevî aşl,
Durmadan akardı gözümün yaşl.

Kötü akrandan(1) daim kaçırdım,
Rabıtada füyuzatlar içerdim.

Onbeş ile yirmi'nin arası,
Nefs-i emmare'nin(2) çoktur yarası.

Basınca kardeşim yirmibir'e
Muayene oldum, o hazık Pîr'e.

Ramazanoğlu'dur Tabib'in adı,
Gönüllerde yaşar bu Zat'in tadı.

Hastahanesine girenler bilir,
Emretse, bu fakir uğrunda ölür.

Ayet'le Hadis'ten reçete yazdı,
Evrad-u Ezkâr'dan(3) ilâçlar dizdi.

1) Akran: arkadaş

2) Nefs-i emmare: Kötülüğü emreden nefis

3) Evrad-u Ezkâr: Tesbihler ve zikirler

Yirmi'den otuz'una varınca,
Herkes imrenirdi bizi görünce.

Bu arada askerliği bitirdim,
Bilirim ya tecrübemi artırdım.

Halam ile düştük Hicaz yoluna,
Çok şükür kavuştuk Cihan'Gülü'ne.

Evimizi yaptırdım bu arada,
Fıskırardı sevgiler bu sırada.

Otuz'dan kırk'a vardık, on sene,
Vaaz verip hizmet ettim bu Din'e

Otuz sene kürsülerde konuştum,
Səbəp oldu çok insanla tanıştım.

Bu arada levha yazdım, doldurdum...

Muterizin sözlerini kaldırdım.

Hak, rızkımı bu səbəple taşırdı,
Rahatlığı başımızdan aşırıdı.

Sayısızca şükür olsun Yaradan,
Esirgesin hıgıd(1), ucub(2), riyadan.

Lâkin ahret derdi düştü içime,
Tövbe olsun yaptıklarım suçuma.

Düşüncem hele imânla ölmek,
Halık-ı Barî'nin rızasın bulmak.

Ziyaretçi üst üstüne gelirdi,
Sohbetlerde feyz-i Rahman alırdı.

Fırsat yoktu dışarıya çıkmaya,
Kardeşlerim lâyük idi bakmaya.

Ayrı ayrı derslerini sorardım,
Tomur tomur güllerini dererdim.

Hafta geçmez tekrar gelir görüşür,
Edep ile letâifin danışır.

Cümlesinden razı olsun Yaradan,
Dünya ahret seçme bizi aradan.

Yalvarırım, iman ile ölelim,
Mevlâmızın rızasını bulalım.

Kırk'ı bitirdik, yaklaştı elli,
Devr-i mezalim olduğı belli.

Kurtulur haksız, haklı dövülür,
Âlim yobazdır(!), cahil övülür.

Genç nesil bozuldu, etmez itaat,
Şimdi mübah oldu; menhiyyat.

1)Hıgıd: kin

2)Ucub: Kendini beğenme

Çıkılmaz kahveden evi orası,
Şeytan ile gayet iyi arası.

Korkmaz ALLAH'dan içki içiyor,
Duyunca ezanı, nasıl kaçıyor.

HALIK'ımız ıslah eylesin sizi,
Mümkün değil ise kurtarsın bizi.

Bu sene Hicaz'dan nasip açıldı,
Gönül alemine ferah saçıldı.

Salih refiklerle(1) beraber gittik
Ederken tavaf, Üstad'a yettik.

Kayseri vilayet, Yahyalı kazam,
Binüçyüzotuz tevellüd(2) yazam.

KAVACIK mahallem, doğdum burada,
Mevlâmız halketmiş böyle sırada.

---

1)Refikler: arkadaşlar

2)Tevellüd: doğum (tarihi)

TERCÜME-İ-HAL

Tercüme-i-hâlim söyleyim size
Vicdanlar var ise acıyın bize,
Gafletin tesiri aksetti yüze
Büyükler yanına varamaz oldum.

Tıfl(1) iken sohbetlere oturdum
O güzel halleri şimdi yitirdim.
Sermayem kalmadı bütün batırdım
Kimseye bir akçe veremez oldum.

Üstad teşrif etti, derse başlattı
Madenler gösterdi, çok yer işletti.
Zalim nefis hepisini boşlattı
Nefsimin başını vuramaz oldum.

Müracaat ettim, o büyük Zat'a,
Emretti, başlayın eski gayrete.
Topla ihvanları, başla sohbe
Gayretli bir sâlik göremez oldum.

Almış emraz(2) bütün dışı, içimi
ALLAH'ım el-aman, affet suçumu
Ahrete imanla gönder göçümü
İman korkusundan duramaz oldum.

Eski hallerimden, kalmadı biri
Kesret-i kelâmıla incittim Pîr'i
Bütün arkadaştan, kaldım ben geri
Ebrarlar(3) içine giremez oldum.

Ele vaaz verip, tutmadım kendim,
Tarumâr olmuş, manevî bendim.
Bu dertler elinden, ALLAH'ım yandı
Hâlimi kimseden soramaz oldum.

Tevazudan değil, ciddîdir sözüm
Dışım belli etmez, sızlıyor özüm.
Kalemâr'ım yoktur, bir yerde yüzüm
Hiçbir şeye ya Hu, yaramaz oldum.

1)Tıfl: çocuk

2)Emraz: manevî hastalıklar

3)Ebrarlar: iyiler

İHVAN-I-KİRAM'A İKAZ VE TAVSİYELER

Üstadımız Hacı Hasan Efendi, bir konu vesilesiyle ihvan arasında meydana gelen ihtilâflar üzerine, zuhurat-ı-maneviye ile gönlüne gelen bu mısraları yazar.

Burada, ehlince malûm olan, Tarikat-i-aliyedeki KALP, RUH, SIR, HAFA, AHFA, ZIKR-İ-KÜLL, ZIKR-İ-SULTANÎ, NEFY-Ü-İSBAT, MURAKABE gibi derslerden bir nebze bahsedilmiştir.

ŞİFA TARİFESİ

Besmele geçsin başına
Gelsin mü'minler hoşuna
Geçirme ömrün boşuna
Kur'anına devam lâzım.

ALLAH'a hameder kulu
Peygamber göstermiş yolu
Şükre devam eyle, ulu
Bu nimeti bilmek lâzım.

Gelip kaldırdı dumanı
Kula öğretti imanı
Resul'dür etme gümanı(1)
Salavata devam lâzım

Bilin Muhammed Mustafa (A.S)
Vazifeyi etti İfa,
Al-i-Ashab ruha safa
Yollarından gitmek lâzım.

Namaz, İslâm'ın binası
Şahâdet oldu hanesi
Tenvir etti, uyan nası
Tevhid'e çalışmak lâzım.

Savm ile kır nefsin belini
HAK sever zekat veren kulunu
Hacc et, gör Mekke ilini
Farz olana gitmek lâzım

Evvelâ ilim olmalı
Amel nehrinden dolmalı
İhlâs bahrine dalmalı
Bu işe ihtimam(2) lâzım

1)Güman: şüphe

2)İhtimam: önem vermek

Tarikat temeli bunlar
Rabıtayla kalbi dinler
Teslim olup işi anlar
Meyyit(1) gibi olmak lâzım.

Tarifeye hile etme
Eksik yahut fazla gitme
Kendi fikrin sözün tutma
Başını indirmek lâzım.

Letâif dersini alan
Mahzun olma, geri kalan
Riyakârlar-bela budan
Yokluğa atılmak lâzım

Kardeş gel benliği bırak
Gerek gayet temiz yürek
Yakın sanma, yol çok irak
Tedarikin görmek lâzım.

Kalbin zikri soldan başlar
Ruh'un dahi, sağdan işler
Sır çalışır, olur uçler
Tarifeyi tutmak lâzım.

Hafî, sağ memenin üstü
Ahfa'nın, Muhammed dostu
İhvanın tez geçmek kasdı
Lâkin burda durmak lâzım.

Beşini bir eyle burda
Daima kalbinden kur da
Çok durdukça şifa derde
Temel muhkem olmak lâzım.

Söylemeden tez tez geçme
Tarifciye yara açma
Her arkın suyundan içme
Menbaini bulmak lâzım.

Beş'den sonra alna çıkan
Adû(2) nefse zincir takan
Zikrin aleviyle yakan
Rabıta çok olmak lâzım.

---

1)Meyyit: ölü

2)Adû: düşman

Şeytan, dünya hücum eder.
Meyledersen zikir gider
Yetişen var etme keder
Hazrete çağırarak lâzım

Bundan sonra zikir-i-kül'e
Bir sızı çökmeli bele
Zikir hiç gelemez dile
Cemi' âza demek lâzım.

Zikir-i-sultanî'ye dönen
Mâ, hevâ, nâr, turab(1) binan
Bütün vücud bir dil sanan
Yaranlarla sohbet lâzım.

Bundan sonra nefy-ü-isbat
Gelir tevhid, gider zulmet
Lâkin çok istemiş gayret
Fikren buna devam lâzım.

Nefesini çeken içe
Tek olacak, varın üçe
Yirmi bire yol' aç
Maksut, matlub, rıza lâzım.

Yazmakla bu iş bilinmez
Sadr'a yazılır silinmez
Bu ders herkesde bulunmaz
Lâkin tarif etmek lâzım.

Gir murakabe içine
Katıl ebrarlar göçüne
Bunlar gelmesin hiçine
Hedefin gözetmek lâzım.

Kalbin arşa tam açmalı
ALLAH'ın feyzini içmeli
Fena ahlâktan geçmeli
Nefsini çiğnemek lâzım.

Üç şey bu derslere zarar
Hasta, derde deva arar
Üstadımız vermiş karar
Reçetesin tutmak lâzım.

1)Mâ-hevâ-nâr-turab: su-hava-ateş-toprak (insanoğlunun yapısında var olan dört temel madde)

Şeriatsız işi yapmak
Fenalık ardına köpmak
İğne kadar haktan sapmak
Zararını bilmek lâzım.

Şeriatsız tarik olmaz
Cahil sofu dinin bilmez
Belki camiye de gelmez
Bu kavimden kaçmak lâzım.

Kadınla zikre oturur
"Helâl" der, dînin yitirir
Girdiği köyü batırır
Namusu korumak lâzım.

Ekserî cahil toplanır
Varır ilmeye(1) saplanır
Yumurta olsan kulplanır
Cahillerden kaçmak lâzım.

Böyle olur kerametten azan
Şeriat, elde bir mizan
Aldatır, "sen de keramet kazan"
Her şahsı bir tartmak lâzım.

İkinci, gafille sohbet
Aman, bu işten et nefret
Sana lâzım gözüm uzlet(2)
Halvete çekilmek lâzım.

Üçüncü, dünyayı sevmek
Kalbine sevgisin koymak
Daima lâfını etmek
Bu sözlerden hazer(3) lâzım.

Kalemdar, kusurun dolu
Bu üç şey sende var, belî (4)
Üyle ise niden eli
Kendini düşünmek lâzım.

1)İlme: çıkmaz

2)Uzlet: yalnızlık, kenara çekilmek

3)Hazer: kaçınmak

4)Belî: evet

SAKINMAK GEREK

Beş şey kalbi öldürür,
Zikrin gülünü soldurur,
Gaflet içine daldırır,
Bunlardan sakınmak gerek.

Evvelkisi fazla yemek
İkincisi çok uyumak
Üçüncüsü gıybet demek
İşte bundan hazer gerek.

Dördüncüsü pek gülmesi
Beşincisi rızık kaygısı
Yoldan çıkarır, çok nası
Emrazını bilmek gerek.

Beş şey kalbini taş eder
Böyle dedi büyük peder
Sakınmazsan cevher gider
Muhafaza etmek gerek.

Birisi günah kesreti(1)
İkinci, tokluk zulmeti
Üçüncü zulüm gayreti
Hadisleri bilmek gerek.

Dördüncü, namaz geçirmek
Beşinci, sol elle yemek
Yapsan bunu gider emek.
Sünnete riayet gerek.

Münafıkda, üç alâmet
Herkes bundan eder nefret
Boşa çekilmesin zahmet
Kendini veznetmek gerek.

Söylerse oi, yalan söyler
Va'deylese hulf(2) eyler
Emanete hiyanet eder
Bu fiilden uzak gerek.

Şu beş eve melek girmez
Akli olan sûret komaz
Pis içkiye, iyi demez
Bundan çok sakınmak gerek.

1)Kesret: çokluk

2)Hulf eylemek: va'dinden dönmek

Ebeveyne âsî olma
Misafiri geri kovma
Köpekler eve koyma
Meleklerle ta'zim gerek.

Dört alâmet akıllıda
Feyizden alır ol gıda
ALLAH için ağılar dîde
Gözden yaşlar dökmek gerek.

Evvel, gelmeyene gider
Zulmedenleri affeder
Vermeyene îta eder(1)
Kötülüğe iyilik gerek.

Kalemdâr ahlâkın fena
Bu fiille gitme sine (2)
Tutar bunu, akıldâne
Ahlâk güzel olmak gerek.

---

1)İta etmek: vermek
2)Sin: kabir

Büyüklerin huzurunda riâyet edilmesi gereken hususlar bu şiirde anlatılmaktadır.

ZİYARET ADABI

Huzura abdestli varın
Gayet hafif selâm verin
Yedine(1) varınca erin
Yüksek söyleme sözünü.

Gösterdiği yere otur
Nefsini önüne yatır
Kalbin bir araya getir
Her yere eğme özünü.

Kardeş gölgesine basma
Huzurda kimseyi kesme
Zahmet etme o nur cisme
Dağıtma orda ağzını.

Kalksa yerine oturma
Gam verecek söz götürme
Çok bakıp edep yitirme
Daima dikme gözünü.

İncitecek işi yapma
Öyle bir kutupdan şaşma
Huzurda başka el öpme
Dönderme sakın yüzünü.

İzin almadan gidene
Ne deyim zahmet edene
Kılıçlar vurur bedene
Yarama atma tuzunu.

Aman az olsun kelâmın
Feyz almaksa emelin
Muhkem kurulsun temelın
Kurban et oğlun, kızını.

Kalkmak için ta'cil eyle(2)
Müşkilin var ise söyle
Mürşidine edeb böyle
Uzak, yakın çok dizini.

Ele söyler, kendi bilmez
Nefsi serkeş, yola gelmez
Kalemdâr bu böyle olmaz.
Başkaya açma razını(3).

1)Yed: huzur

2)Ta'cil: acele

3)raz: sır.

Aşağıdaki şiirde Hacı Mahmud Sami Ramazanoğlu (Ks) Üstadımızdan bahsedilmektedir. O Zat-ı Alf-i Kadir ki, Ahlâk-ı Muhammedî'nin ziyâları parıldar hayatının her noktasında...

KURBAN OLDUĞUM

Evvelâ besmele yazar
Sâlikine eder nazar
Ol seri(1) semada gezer
Başına kurban olduğum...

Cümleden fazla hayası
Durmaz irşad eder nası
Alnında güneş ziyası
Kaşına kurban olduğum...

Mevlâsına yanmış özü
Kalbi irşad eder, sözü
Dürr-ü mercan döker gözü
Yaşına kurban olduğum...

Sâlikine pek hoş bakar
Kemendi beline takar
Feminden(2) bir rayha(3) çıkar
Dişine kurban olduğum...

ALLAH'ın indinde kadri
Zannettik semaın bedri(4)
Arş-ı Azâm olmuş sadrı
Düşüne kurban olduğum...

Kalbinden feyiz alınır
Çar-i Yâr(5) ile salınır
Resulullahla bulunur
Eşine kurban olduğum...

Mekke, Medine'de bazı
Bir hatvedir(6) hem yeryüzü
İçi güneşin has yüzü
Dışına kurban olduğum...

Nefsin binaların yıkar
Kılıçla demini döker
Mahşerde evlâdın çeker
Peşine kurban olduğum...

Kalemcdârım, âciz gedâ
Himmatından gelsin gıda
Ömrün uzun etsin Hüda
Yaşına kurban olduğum.

1)Ser: baş, 2)Fem: ağız, 3)Rayha: güzel koku

4)Bedr: ay, 5)Çar-i Yâr: Hulefayı râşidîn,

6)Hatve: adım

Aşağıdaki şiirde, Tarikat-ı Aliyyeden hakkıyla istifade edebilmek için, dikkat edilmesi gereken edep kaideleri, veciz bir şekilde anlatılmaktadır.

V A S İ Y E T

Vasiyet ederim size
Abdest alın, taze taze
İçî fena, güzel yüze
Yapma işte riyadır bu.

İlim, edeb, takva olsun
Gönlünüze feyiz dolsun
Kov(1) istemem, ihvan bilsin
Söz getirmek fenadır bu.

Sünnete temessük edin
Cami, cemaate gidin
Emir tutman, "ihvan" adın
Salıklere muzırdır bu.

Fıkıh ile Hadis öğren
Nefsini yıkmaya davran
Mürşide binde bir uğran
Sakal altı sualdir bu.

Cahil sofulara varma
Bağlandığın ipi kırma
Huzurda boynunu buzma
Görür içi, röntgendir bu.

Şöhreti talep eyleme
Sakın, cahimi(2) boylama
Dersini ele söyleme
Mıntıkada lekedir bu.

Halkın içine karışma
Şeytan ile hiç barışma
İhvanlar ile çekişme
Fena ahlâk, sıfırdır bu.

Halvette(3) kadınla oturma
Kalb gülistanın batırma
Ordan ora, lâf götürme
İçimizde nemmamdır(4) bu.

Zenginler ardına düşme
Tamah edip, yoldan şaşma
Kimselere kuyu eşme
Kendi kazıp düşendir bu.

1)Kov: söz taşımak, 2)Cahîm: cehennem,

3)Halvet: Tehna, yalnız yer, 4)Nemmam: söz taşıyan

Şüpheli taamdan hazer
Etme haramlara nazar
Ayağı dışarı gezer
Düzenleri bozandır bu.

Herkese etmeli şefkat
Mahlûkattan etme nefret
Kalbin eğri, olmaz sohbet
Bağrımızı ezendir bu.

Dışı soğuk, içi güzel
Böyle şahsı sevdi ezel
Sen de bak, -böylece düzel
Kardeşlere numûne bu.

Kimselerle cidal etme(1)
Gazabın ardına gitme
Gözün aç, gaflete yatma
Senin için zarardır bu.

Para ile ders geçirme
Gönül binasını uçurma
Bühtanla (2) zehir içirme
Çok mühim iftiradır bu.

Mürşide mal ile hizmet
Dahi tenlerine zahmet
Bu yolda can ile gayret
Kitaplardan alındı bu.

Üstada bahane bulan.
Bunlardır yolundan kalan
Bazan var bağrımı delen
Affetmeli, hilimdir bu.

İnkâr eden felâh bulmaz
İnat eden yola gelmez
Şefkatli üstadlar, silmez
Kendi ismin silendir bu.

Mağrur olma dünya malına
Gitme Karun'un(3) yoluna
Uğrama nefsin seline
Bentlerini bözandır bu.

1)Cidal: çekişme

2)Bühtan: iftira

3)Karun: Hz. Musa döneminde yaşamış malı ile mağrur olarak
helâk olmuş zengin

Haset bu yolda pek fena
Amel koymaz, bütün yana
Belki zarar olur dîne
Şeytanı tard edendir bu.

Gayet çirkin kibir, amân
Tehlikede' olur imân
Tevazu et, fakir heman
Bellerini kırandır bu.

Rabıttadan hiç ayrılma
Ülüm fikrinden hiç yorulma
Fenasın, iyi görünme
Bal içinde zehirdir bu.

Mecliste engine otur
Gönül kırman, yapın hatır
El suçunu edin setir
Pek alâ, hoş ahlâktır bu.

Daim zikrolsun dilinde
Cemî âzâ, hem gönlünde
Tütün ne gezer elinde
Sid'atlarda kabihdir bu.(1)

Duhan(2) melâik dağıtır
Letaiflerin ağıdır
Zikrin tesirin soğudur
İçmeyene ezadır bu.

Farz ile vacib işle
Sünnet ile edeb başla
Cemî nehyolanı boşla
Mevlâmızdan emirdir bu.

İhvan, zararın gözdedir
Kalemâr bildi özdedir
Ordan gelir söz bizdedir
Arada tercümandır bu.

1) Sid'atlarda kabih: Peygamberimiz (SAV) ve Asr-ı Saadetten
sonra ortaya çıkan, sünnete aykırı çirkin adet

2) Duhan: sigara

İhvan arasında meydana gelen bazı küçük anlaşmazlıklar ve sebebi belirsiz dargınlıklar üzerine söylenmiştir.

N E D E N ?

Birbirinize ta'zim edin
Beraber olun da gidin
Hep bir kardeş idi adın
Yönünü dönderdin neden?

Hepiniz bir vücut olsun
Beraber süyunuz gelsin
Kalb havuzunuz dolsun
Bendini ayırdın neden?

Düşenlerini tutmalı
Kalgınlıklarını yedmeli
İçinden kini atmalı
Yaramaz ahlâkın, neden?

Sohbetsiz zaman geçirme
Fırsat kuşunu uçurma
Aldığın dersi kaçırma
Kıymetini bilmen, neden?

Dışın başka, için başka
Sohbete gelmesen keşke
Tatlı sandık, tadın fişke(1)
Dururken acıyon, neden?

Beraber yemek yemeli
Fikrin bir araya komalı
Kurban olayım demeli
Arada husumet, neden?

Hasta olanlara bakın
Zinciri halkaya takın
Aradan, varlığı kaldırın
Burnunu kaldırdın, neden?

Kokar sudan, olduğunu
Rahimde çok kaldığını
Sekeratta solduğunu
Bunları fikretmen, neden?

Engine ak, sular gibi
Sail-leyin diler gibi
Neşatlı ol, güler gibi
Çehreni azdırdın, neden?

1)Fişke: ekşi

Arkadaş, kusurun tanı
Varlığın mahveder seni
Herşeyden bulun sen, denî(1)
Yükseklik yapıyon, neden?

Haram olmasın hem yemek
Boşa gider sonra emek
Dervişi bil, "aşık" demek
Basınca razı olman, neden?

Karıncalar gibi yürün
Kendini Arşullah'da görün
Böyle mi emretti Pir'in?
Fikrinle gidiyon, neden?

Engin bulunmalı başın
Yerlerde sürünsün düşün
Nefer oldun, rütben taşın
Silleden korkmuyon neden?

Tevazu her şeyden âlî
İşte bu, insanlık yolu
Kalemdâr yapmıyor, belî
Turab gibi ölman, neden.

---

1)Denî: alçak

YA HÜ NERDESİN ?

Aşık maşûkunu durmadan arar
Muhabbetsiz geçen gün ihvana zarar
Tabii bu meslekten etmedim firar
Gel bir görüşelim ya hû neredesin ?

İstihare ile bulmuştun bizi
Bekliyor yolunu acizin gözü
Ölseme terketmem kardeşim sizi
Gel bir bilişelim ya hû neredesin ?

Yüzünü görmüyor, soruyam elden
Geçen günler ise düşmezdin dilden
Sağlam teslimiyet,bağlansan belden
Gel bir buluşalım ya hû neredesin ?

Geçtik mektubundan, gelmiyor selâm
Hak, rezzak-ı âlem çekmeyin elem (1)
Mevlâ huzurunda şahittir kalem
Gel bir sarışalım ya hû neredesin ?

Yaz-kış demeyip her an koşarken
Muhabbette ihvanları aşarken
Ağlayarak sohbetlerde düşerken
Gel bir alışalım ya hû neredesin ?

Dersini alırken çöktüğün dizler
Kardeş, nereye gitti o kadar sözler
Bekleyi bekleyi kırıldık bizler
Gel bir barışalım ya hû neredesin ?

Sizi bizden sorar bazı yârenler
Bu meslek içinde gonca derenler
Bizi çok ileri geçti erenler
Gel bir erişelim ya hû neredesin ?

Hubb-u dünyaya nefsimiz kandı(2)
Acep bu âlemde ölmek mi sandı
Yıkıldı herhalde feyziyin bendi
Gel bir çalışalım ya hû neredesin ?

- 1) Rezzak-ı âlem: Alemleri rızıklandıran,
- 2) Hubb-u dünya : dünya sevgisi

"Üsem ihvanlardan ayrılman" derdin
Halini inkâr etme çok şeyler gördün
Acep nerden artıyor senin derdin
Gel bir bilişelim ya hû neredesin ?

Kalemdar gibi kendini vurma
Bilen var derdini, derdini ağıyardan sorma
Küsüp de yakana, yalnız durma
Gel bir sarışalım ya hû neredesin ?

Muhterem Üstadımız, nefsin ruhumızda açabileceği yaraları, tavazuen kendi üzerlerinde göstererek bizleri bu şiirlerinde irşada çalışıyorlar.

NEFİS MUHAŞEBESİ

Bu kadar yaş hebâ oldu
Düşündükçe gözüm doldu
Pay-i-tahtı düşman aldı
Mavzerini sıktın nefis.

Amelime riyâ katar
Ahlâklarım beter beter
Aklım anın sözün tutar
Zincirini taktın nefis.

İstediği yere çeker
Manevî evlerim yıkar
Bal içine zehir döker
Masiyete çektin nefis.

Hak'dan da hayâ etmedin
Dost buyruğuna da gitmedin
Sülûk'de adım atmadın
Döşlerime çıktın nefis.

El gördülük yaptın amel
Buzdan kurmuş idin temel
Şöhret ile olmaz kemal
Evlerimi yıktın nefis.

İhvana göründün güzel
Dedin, "kardeşlerim güzel"
Kendi mağın oldu gazel
Bir çızgı(1) ile yıktın nefis.

Amelin dünyaya âlet
Bütün bildiklerin galat(2)
Aşk ile getirmen Salât
Bellerimi büktün nefis.

Çok tuzağı, geçemedim
Bir aynımı açamadım
Kanat urup uçamadım
Zindanlara taktın(3) nefis.

Huzurda yüzlerim kara
Dışım iyi, içim yara
Yüzüm yok gitmeye Pîr'e
Yar aşağı attın nefis.

1)Çızgı: ateş parçası

2)Galat: yanlış

3)Tıkmak: girdirmek

Âlî meclise çok vardın
Ben bilirim neler gördün
O mecliste, "yapmam" dedin
Haramlara baktın nefis.

Fena ahlâk bütün bende
Ayıp, der saklarım canda
Ağularlar bizi günde
Zehirini döktün nefis.

Mahcubum hep yârenlerden
Bize sual soranlardan
Geri kaldım erenlerden
Burnum yere yaktun nefis.

Kalbimi aklımdan aldı
Köklerime sular saldı
Gönül arsasını buldu
Mikropları ektin nefis.

Geri dön, gel, eyle gayret
Kalemdâr'a şifa sohbet
Teveccüh buyursa, Hazret
Bu sözünden korktun nefis..

Genç var ki imanı kuvvetli
Dîn-i âlî'ye(1) hizmetli
Büyüklerine hürmetli
Adam olacağı belli...

Genç var ki insafa gelmiyor
Üğüt versen tesiri olmuyor
Büyük, küçüğü bilmiyor
İnsan olmayacağı belli...

Genç var ki abdestini alıyor
Beş vakit namaz kılıyor
Halîs mü'mini buluyor
Adam olacağı belli...

Genç var ki cami görmemiş
Secdeye yüzün sürmemiş
Alim yanında durmamış
İnsan olmayacağı belli...

Genç var ki Kur'an elinde
Allahın zikri dilinde
Büyük zatların yolunda
Adam olacağı belli...

Genç var ki kahvede yatar
Evin eşyasını satar
Derya-yı günaha batar(2)
İnsan olmayacağı belli...

Genç var ki ilme çalışır
Vaaz vermeye alışır
Büyük zatlarla buluşur
Adam olacağı belli...

Genç var ki sinema işi
Yitirmiş ekmeği aş
Geçiyor kıymetli yaşı
İnsan olmayacağı belli...

1) Dîn-i âlî: Yüce dîn, İslâm

2) Derya-yı günah: günah denizi

Genç var ki camiden çıkmaz
Elin namusuna bakmaz
Fanîlere boyun bükmez
Adam olacağı belli...

Genç var ki namazdan kaçar
Korkmaz Hakdan içki içer
Salyasın etrafa saçar
İnsan olmayacağı belli...

Genç var ki anneyi kırmaz
Babasına karşı durmaz
Sigaraya para vermez
Adam olacağı belli...

Genç var ki babasını döver
Din, İman, anneye söver
Para için insan boğar
İnsan olmayacağı belli...

Genç var ki söylersen tutar
Gayet tevazulu yürür
Din yolunda canın verir
Adam olacağı belli...

Genç var ki gayet açık suçlu
Danslarda ağarmış saçlı
Siyonizmi sever içi
İnsan olmayacağı belli...

Genç var ki kürsüye çıkar
Sözü mü'minleri yakar
Gözlerinden yaşlar döker
Adam olacağı belli...

Genç var ki açık bacağı-başı
Şeytanın tam olmuş eşi
Gece-gündüz kumar işi
İnsan olmayacağı belli...

İhvanımızın Cenab-ı Hak'ka lâyük bir kul olabilmesi için çırpanın ve her zaman onları kontrol altında bulunduran Sevgili Üstadımız, çeşitli vesilelerle onları ıslah ve irşada çalışmışlar, bu gayretlerini sürekli olarak devam ettirmişlerdir.

Aşağıdaki şiirler bu sebeple yazılmıştır.

BİRAZ DA İHVANDAN BAHSEDECEĞİM !

Biraz da ihvandan bahsedeceğim;
Huzursuz sâliki ben nideceğim?
İçinizden çıkıp hem gideceğim,
Kimseye diyecek sözüm kalmadı.

Kiminiz eviyle etmiyor geçim
Ailesi ağlar, ne ola suçum?
Düşündüm sizleri ağardı saçım
Soğuk vurdu bahçem, gülüm kalmadı.

Bazınız partiler(1) ardına koşar
Hazret'in gözünden inanın, düşer
Asfaltı bırakıp dağlardan aşar
Size öğüt verir halim kalmadı.

Tevbe eder günaha, yeniden başlar.
Okumaz dersini, bir zaman boşlar
Bu yüzden ağyarlar, ihvanı taşlar(2)
Kurudu dereler, selim kalmadı.

Hırs ile başladık, dünya işine,
Gittiğimiz belli, nefsin peşine,
Çoğumuzun, kulak versen düşüne
Diyor; "letâiften balım kalmadı".

Seneler geçer, dersini sormaz.
Kırgınım der, ihvan yanına varmaz
Letâif altına zikirler vurmaz
Ateş şurda dursun, külüm kalmadı.

İhvanın halleri ağyardan beter
Kılmaz namazını seherde yatar
Çarşı, pazar demez elini tutar
Bir sığınacak il'im kalmadı.

Kalemâr, balık başından kokar
Kendi lâkâbını ellere takar
Uyuz olmuş malın, sürüden çıkar
Kimseye katacak malım kalmadı...

1) O dönemdeki batıl partiler kastedilmiştir.

2) Ağyar: yabancı

"Cismanî hastalıkların tedavisi için bir doktora müracaatı emir buyuran Nebi-i-Zîşan Efendimiz (S.A.V.) Hazretleri, manevî hastalıkların tedavisi için de bir tabib-i-manevî'ye müracaatı lüzum-u-diniyyeden saymıştır."

Muhterem Üstadımız da bir Tabib-i-Hâzık(1) olan Mahmud Sami Ramazanoğlu (Ks) Üstadımıza dertlerini arzetmiş, bi-iznillâhi Te'alâ tedavi olmuşlardır.

TEDAVİYE ALIRM'OLA ?

Cemi cesetlerim hasta
Bizi seven, bütün yasta
Yalvarıyom Hâzık Dost'a
Tedaviye alırm'ola...

Hesabı yok, dertlerim çoktur
Sıhhatli yerim hiç yoktur
Lokman'ıma bir tek baktır
Bir çaresin bulurm'ola...

Ötüzbeşe vardı yaşım
Göz ağlamaz, sanki taşım
Mikrop olmuş, içim dışım
İlâç versen ölürm'ola...

Beyun büktüm Tabîbime
Küçük tarif ile koma
Basiretim tamam âmâ
Bu dert böyle kalırm'ola...

Sıhhatli semtine komaz
Midem bozuk, tatlı yemez
Lisan yara, tevhid demez
Doktor acep delerm'ola...

Muhabbet harçlığı alsam
O Can'ın dairesin bulsam
Kapısında köle olsam
Bu dertleri delerm'ola...

Sebepli doktorun eli
İnandım, bağladım beli
Kalbim içi emraz dolu
Versen haplar silerm'ola...

1) Tabib-i-Hâzık: Ehil doktor

Reçeteyle gözden geçirdi
İlâc-ı istiğfar içirdi
Dertlerini bir bir uçurdu
Taburcu eder, salarm'ola...

Oedi; perhizini yeme
İç ilâcını, hiç koma
Kullanırsan, düşme gama
Kalemâr'ım gülerm'ola...

TAVSİYE

Muhterem ihvanlar, başladım söze
Efendim buyurdu, ettiler eza

Kimisi partiler ardına düştü(1)
Kimisi doğru yolundan şaştı.

Bazısı aldığı dersini çekmez
Sheherle kalkıp boynunu bükmez.

Kitap okusan, uyur gözleri
Gıybet konuşsan, güler yüzleri

Hem "ihvanım" der, sınırlar geçer
Boşlar sigarayı, hem yine içer

Terket kötülüğü, dersine başla
Meşgul olmalısın hem biraz düşünle

Nereye varırsan ölümü düşün
Görmüyon mu, kaçıyor yaşın?

İmanın korkusu, gelmez içine
Neden tevbe etmen, bütün suçuna?

Saymam, ihvanın çoktur yarası
Benim gibi derviş, yüzler karası

Kendimizdeki suçu elde görüyoruz
Mesleke attırmaya sebep oluyor.

ALLAH'ı seversen gıybeti ırak
Bu gidişatla, bize tarikat ırak.

Üstad emreder, ayda bir konuşsunlar
Derslerini bazı hem danışsınlar

Kendindedir, kusur bulma ellere
Kalemdâr, gittiğiniz suya sellere..

---

1) O döneme aittir.

Evlâdı olarak, Ustadımıza nazlanmış ve Mahmud Semi Ramazanoğlu (Ks) Ustadımızı vasfeden bir ebyat istemiştim. Aşağıdaki şiir bu sebeple söylenmiştir.

EFENDİMİN SÖZÜ BAŞKA...

Takdir-i Hak, çok yer gezdim
Hem dinledim; hem yazdım
Çoğunun sırrını sezdim
Efendimin sözü başka...

İklim-i Hicaz'a vardık
Gayet büyük zatlar sorduk
Pek nuranî yüzler gördük
Efendimin yüzü başka...

Çok, başına ihvan deren
Teveccühle feyiz veren
Arş-ur-Rahman'ı var gören
Efendimin gözü başka...

Verir ferah nasa, saçı
Kalmamış, affolmuş suçu
Güneş gibi parlar içi
Efendimin özü başka...

Kapalı kalpleri açar
Gönlüne füyuzat saçar
Mevlâ'sına nazı geçer
Efendimin nazı başka...

Bütün şüphelerden kaçmış
İnan, ab-ı hayat içmiş
Çok münevver bir yol açmış
Efendimin izi başka...

Gözü yumulu, gönlü gören
Kelâm-ı-Ledünnî deren(1)
Sohbetlerde neşe veren
Efendimin tuzu başka...

Ey ALLAH'ım affet bizi
Kalem-dâr'ın sızlar özü
Kademine sürsem yüzü
Efendimin tozu başka...

1)Kelâm-ı-Ledünnî: Ma'rifet sırları ile ilgili sözler

Mahmud Sami Ramazanoğlu (Ks) Üstadımız, Yahyalı-Dereköy'e teşrif ederler. Bütün ihvan sevince garkolur. Bu sırada genç yaştaki Hasan Efendimiz bir sohbetten sonra Üstadımızın ayakbâbalarına çevirir, hazırlarlar. Maksudı Üstadımızı, annesi Ayşe Hanım'ın kabrine götürmektedir. Hacı Hasan Efendimizin bu niyyetini sezen Mahmud Sami Ramazanoğlu (Ks) Üstadımız; "Annemin kabrine mi gideceğiz Hasan Efendi?" der ve evden çıkarlar. Kendisi önde, Hacı Hasan Efendimiz arkada, mezara kadar yürürler. Mahmud Sami Ramazanoğlu (Ks) Üstadımız, sanki kabir kendilerine daha önceden tarif edilmişcesine varır, Ayşe Hanım annemizin kabri başında durur, Kur'an-ı Kerim okur ve dönerler. Bu sırada, muhabbeti gönüllere sığmayan Mahmud Sami Efendi Üstadımızdan istimdat için Hacı Hasan Efendimiz bir şiir yazarlar. Fakat edâben kimseye söylemezler. Dedem Şeyh Mustafa Efendi, Üstadımızın huzurunda; "Hasan evlâdım, haydi yazdığın şiiri!" diyerek kerameten öbyatı izhar ederler. Ve Efendimiz aşağıdaki şiiri okur.

SAMİ EFENDİM

Kavuştu birbirine Şems ile Kamer
Mevlâyı zikretti, büsbütün damar
Şehrimize kuruldu bir azîm femer
Teveccüh isteriz, Sami Efendim...

Nur oldu girince, memleket-çarşı
Hürmetle gidildi Üstad'a karşı
Gözleri seyreder, baktıkça Arş'ı
Teveccüh isteriz, Sami Efendim...

Bi-iznillâh, durgun kalbi işletti
Letaif dersine hemen başlattı
Zahirî işleri bütün boşlattı
Teveccüh isteriz, Sami Efendim...

Cem oldu ulemâ, buyurdu sohbet
İlm-ü ameline ettiler hayret
Herkese halince geldi bir gayret
Teveccüh isteriz, Sami Efendim...

Babam, Kılavuz(1), bütün dervişân,
Mest-ü hayran oldu sizle görüşen
Huzuruna geldik, aciz, perişan
Teveccüh isteriz, Sami Efendim.

1) Kılavuz(Hafız): Hacı Hasan Efendimizin yakın arkadaşlarından ve ihvanın ileri gelenlerinden değerli bir insan.

Vasfını söylemekte kasırdır(1) dilim

Ancak sen gösterin Hazretim, yolum

Girdaba düşüyom, tutuver elim

Teveccüh isteriz, Sami Efendim...

Kalemdâr, köleniz diliyor dilek

Ziyârete geldi Cinn ile Melek

Bırakma bizleri, kapında ölek

Teveccüh isteriz, Sami Efendim...

---

1)Kasır: Yetersiz, kısa

Mahmud Sami Ramazanoğlu (Ks) Efendimiz Hazretleri
21 yıllar yaz aylarında Yahyalı yakınlarındaki şifalı bir yer olan
Yeşilhisar İçmelerine gelir, orada birkaç gün dinlenirlermiş.

Bu gelişlerinde istirahat ve ziyaret tertibini
Mahmud Sami Efendi Üstadımız yaparmış. Bir defasında böyle bir sohbetten
sonra yaşlıca bir kadın, bohçasına koyduğu güzel ve taze meyvaları
Üstadımızın önüne koyar. Bir anlık bir sükuttan sonra, Sami Efendi
(Ks) Üstadımızın simalarında devamlı bulunan tebessüm yerine bir
göçnutsuzluk belirir ve elinin tersiyle kaldırılmasına işaret
ederler. İhvan-ı Kirâm, "Acaba böyle nazik bir ikram niçin reddolun-
dur." diye düşünürlerken, biraz sonra oranın yerlisi bir adam gelir
ve o kadın hakkında, "Efendim, bu kadın birkaç kişinin miras hak-
kını yiyen birisidir." der... Bunun üzerine kafalarda beliren is-
lahî fihham silinir ve Muhterem Üstadımızın büyüklüğü bir kere daha
özellere nakşolunur.

Yine Mahmud Sami Ramazanoğlu (Ks) Üstadımızın teş-
viflerinden birisi için tüm hazırlıklar yapılmış, Yahyalı ve çev-
resinin tüm ihvanı Yeşilhisar İçmelerine gelmiş ve pür heyecan
Üstad Hazretlerini bekliyorlar. Saatler ilerliyor, Üstadın sevgisi
ruhlarında. Sonsuz bir hasretle, herkes gözlerini ufka dikmiş bekle-
yorlar... Ve bir haber; Ankara Temsilcisi Mustafa Efendi geli-
yor. Sami Efendi Üstadımız (Ks) bazı sebeplerden dolayı gele-
meyeceklermiş...

Bir hüznün bulutu ihvanın üzerine çöker. Herkeste
bir üzüntü belirir. İşte aşağıdaki şiir bu vesile ile yazılmıştır.

GÖZÜM AĞLAR - ÖZÜM AĞLAR .

Bu hicran elemi büktü belimi
Gözlerim görmedi vahdet gülünü
Firkatin tesiri tuttu dilimi
Gözüm ağlar, özüm ağlar...

Kimse birbirine bakamaz halde
İhvanın gözleri dikili yolda
Birkaç gün kardeşler bekledi çölde
Gözüm ağlar, özüm ağlar...

Erenler içine ateşler attı
Bütün ölüncüdü, himmetle tuttu
Manen teşrif etti, nurlara battı
Gözüm ağlar, özüm ağlar...

Erbil'inle(1) teselli eyledin bizi
Onun bizden evvel ağlıyor gözü .
İhvanın hepsinin yanıyor z
Gözüm ağlar, zm ağlar...

Bunlarsan ayrılırsam nereye gidem
Yaş yerine kanlar döküyor didem
Cemaline kavuřtur, el-aman Hdm!
Gözüm ağlar, zm ağlar...

Himmetin ayırma, el-aman bizden
Her kalpte bulunun, kayıpsın gözden
Çünkü bugün için vaadettin, yazdan
Gözüm ağlar, zm ağlar...

mrn uzun olsun, himmetin gelsin
Bütün salıkların, feyzine dalsın
Seherde aşıklar selmlar salsın
Gözüm ağlar, zm ağlar...

Kalemdâr, kusurun perdeler çekti
"Ah" dedikçe hım, göklere ıktı
Bütün yavruların boynunu büktü
Gözüm ağlar, zm ağlar...

---

1)Erbil: Mustafa Erbil Efendi, o dönemde M.Sami Efendi(Ks)
Hazretlerinin Ankara Halifesi

Muhterem Üstadımız 1969 yılında Aladağ'da iken kendisi ile karşılıklı olarak söylenmiş olan aşağıdaki şiir takdim olunur.

KALEMDAR - ALEMDAR

Kalemdâr :

Salih sohbetine alış
Kâmil mü'minlerle buluş
Leyl-ü-nehar(2) ilme çalış
Meslekenden bezme kuzum.

Seherle zikrine bükül.
Bahr-i ummana dökül
Her zaman halvete çekil
Gafillerle gezme kuzum.

Sivayı(3) gönlüne koyma
Libas-ı takvanı soyma
Fâcir-ü fasıka uyma
Üğüdüm tut, azma kuzum.

Kulak ver, sözümü dinle
Rumuzlu sırları anla
Salihler öğüdün dinle
Ebeveynin üzme kuzum.

Sizin için yazdı, yazan
Hüsn-ü ahlâk ile bezen
Gazabı at, hilm'i kazan
Hak sözlere kızma kuzum.

ALLAH'ın has kulu isen
Muhammed (AS)'a bağlı isen
Kalemdâr'ın oğlu isen
Bu süründen tezme kuzum.

Alemdar(1):

Sohbet-i salih'e alıştım
Kâmil mü'minlerle buluştum
Gücüm yettikçe çalıştım
Meslekimden hızmem babam

Seherle derse bükülsem
Feyz-i Rahman'a dökülsem.
Ah! bir halvete çekilsem
Gafillerle gezmem babam.

Dünyayı kalbe koymasın
Takva libasın soymasın
Gönlüm fasıka uymasın
İnşallah azmam babam.

Büyükler sözün dinlerim
Lütfetse sırları anlarım
Feda olsun hep canlarım
Sizleri hiç üzmem babam.

Hakk razı olsun yazandan
Affeyle beni ezan'dan(4)
Pek memnunum bu düzenden(5)
Hak sözlere kızmam babam.

ALLAH'ın aciz kuluyum
Muhammed (AS)'a bağılıyım
Hazretin, Alemdâr oğluyum
Bi-iznillâh tezmem babam.

1) Alemdar: Hacı Hasan Efendimizin evlâdından Ali Ramazan Efendi'nin mahlâsı

2) Leyl-ü nehar: Gece ve gündüz

3) Siva: Allah'dan başka şeyler

4)"ezan okumaktan başışla" anlamına

5) "ihvanın mevcut tertibi" kastedilmiştir

Esma-i Hüсна'n hürmetine rızana erdir
İmanla, ALLAH'ın canımız verdik
Mel'un-u Metrud'un(1) belini kırdık
İmanı şeytana verme ya Rabbî!

Edilen duaya sen kabul eyle
Feyz-i Rahman'ınla gönlümüz doyla
Âsî, mücrim kulunuz, geldik hep böyle
Âmîn deriz canımızdan sana ya Rabbî!

Girince kabre, lâl(2) etme dili
Sıdkile biz sana bağladık beli
Münker Nekir'in bellidir hali
Sualde şaşkırtma bizi ya Rabbî!

Dar yerde başlara, topuz indirme
Gelir orda şeytan, bizi kandırma
Hayvan suretine, yüzü döndürme
İnsan sîmasında kaldır ya Rabbî!

Setret suçlarımız, kimse görmesin
Hullelendir(3) kulun, uryan kalmasın
Solumuzdan melek defter vermesin
Sağ taraftan gönder, aman ya Rabbî!

Münkir, münafıkla bizi götürme
Mahşer yerlerinde tere batırma
Mizanda günahımız ağır getirme
Rûsvay-ı Alem etme o gün ya Rabbî!

Suçlarımız vurup, karartma yüzü
Dayanamaz insan çökerler dizi
Şeytan fırkasına ayırma bizi
Fırka-i Resul'den eyle ya Rabbî!

Zebanîne, ellerimiz bağlatma
Atıp Cahîmine tenimizi dağılatma
"Ah ümmetim" diye Resul'ünü ağlatma
Habîbine bağışla bizi ya Rabbî!

- 1)Mel'un-u Metrud: Lanetli ve kovulmuş (şeytan)
2)Lâl: Dilsiz, konuşamayan
3)Hulle: Cennet elbisesi

Kevser ırmağından, lütfunla içir
İki kanat ver de bizi uçur
Berk-i hâtif (1) gibi sıratın geçir
Düşürme Cahîme, orda ya Rabbî!

Mü'min mü'minâtı imanla öldür
Cümlesinin kabrin nûr ile doldur
Rahman ismin ile azabı kaldır
Cennet bahçesine dönder ya Rabbî!

~~Hükûmet adl ile payidâr olsun
Kâfir-i-bî-dîn'e galip gelsin
Ehl-i-imân herdem safâ sürsün
Düşmana çiğnetme bizi ya Rabbî!~~

~~Asakîr-i-İslâm sıhhatta olsun
Süngüleri düşman bağırını delse
Ordumuz, ordusun hep-esir alsın
İrzımız adûya verme ya Rabbî!~~

Şu meclis hürmetine rızana erdir
Mekke, Medîneye yüzümüz sürdür
Sualsiz-cevabsız Cennete girdir
Cennette cemalini göster ya Rabbî!

Sekeratta imanımız soydurma
İblis ardına mü'minleri uydurma
Kalemдар'ın ayağını kaydırma
Muhammed (AS)dan ayırma bizi ya Rabbî!

1) Berk-i hâtif: Şimşek, yıldırım

Seherde açılan güller hürmetine
Zikrinle dönen diller hürmetine
Rükuya bükülen beller hürmetine
Hacalet (1) nârına yakma ya Rabbî!

Yolunda kaim kullara başıŖla
Rızana giden yollara başıŖla
Arşına açılan eilere başıŖla
Cahîm'in içine sokma ya Rabbî!

Secdeye kapanan başlar hürmetine
Aşkınla sızlayan döşler hürmetine
Gecelerde dökülen yaşlar hürmetine
Gazabınla bize bakma ya Rabbî!

Uhud'da yarılan yüze başıŖla
Mi'racda gören göze başıŖla
O anda geçen söze başıŖla
Sıratın aşağı dökme ya Rabbî!

Cemi' Peygamberlerin canı hürmetine
Cihar-ı Yâr-ı Güzin'in dîni hürmetine
Uhud şehitlerinin kanı hürmetine
Suçlarımızı başa kakma ya Rabbî!

Muhammed Mustafa (AS)ın özüne başıŖla
Fatıma-tüz-Zehra adlı kızına başıŖla
Yetim yetemanın yüzüne başıŖla
Huzurunda boynumuzu bükme ya Rabbî!

Kur'an-ı Kerîmde geçen kelâm hürmetine
Mekke, Medînedeki alem hürmetine
Arş, Kürs, Levh-ü Kalem hürmetine
Sualde fazla sıkma ya Rabbî!

İsmi, isminle bir yazılana başıŖla
Dîn uğrunda kan döken gazilere başıŖla
Kerbelâ'da can veren kuzulara başıŖla
Dinsizlerle Nâr'a sokma ya Rabbî!

1) Hacalet: Utanma

Muhterem Üstadımız, yedi-sekiz yaşlarında iken dağa çiçek toplamaya gider. Uğraşırken kayadan düşer, ayağı kırılır. Aşağıdaki şiir bu vesileyle o yaşlarında söylenmiştir.

HAMDİMİZ MEVLA'YA OLSUN

Tıfl iken cezbe buldum
Musibetle ibtilâ oldum
Şükür olsun, sabır kıldım
Hamdimiz Mevla'ya olsun.

Yarenlerim hep yandılar
Cümlesi dua kıldılar
Halime hayret kıldılar
Hamdimiz Mevla'ya olsun.

Anam duyunca ağladı
Babam da sabır eyledi
Mevla'mdan hediye geldi
Hamdimiz Mevla'ya olsun.

Hakkımda ebyat yazıldı
Düşerken gözüm süzüldü
Ayağım kökten üzüldü
Hamdimiz Mevla'ya olsun.

Cesedim kayadan düştü
Ciğerim yandı tutuştu
Mürşidim geldi yetiştü
Hamdimiz Mevla'ya olsun.

Sabf idim sabreyledim
Her daim şükreyledim
ALLAH'dan hediye bildim
Hamdimiz Mevla'ya olsun.

Üstadımızı, Konyalı bir grup ihvanın ziyaretleri vesilesi ile aşağıdaki mısralar söylenmiştir.

SAFA GELDİNİZ

Teşrif ettiniz bizlere
Hasret idik biz sizlere
Muhabbet doldu özlere
Yarenler safa geldiniz.

Arzu ile bekler idik
Postaları yoklar idik
Gönlümüzde saklar idik
Erenler safa geldiniz.

Aşkınız doldu sîneye
Razı olmak bir seneye
Tenezzülen bu haneye
Girenler safa geldiniz.

Unutmak mümkün mü sizi
Çok razı ettiniz bizi
Günahın kararmış yüzü
Görenler safa geldiniz.

Kur'an, zikir okur dili
Üstadına bağlı beli
Hasbahçede gonca gülü
Derenler safa geldiniz.

Zikrullahı koyan döşe
Kelâmları geçer taşta
Bu yolda can ile başta
Verenler safa geldiniz.

Sevilmez kendini öven
Buyursun Hazreti seven
Elpençe olup divan
Duranlar safa geldiniz.

İşlet aşkın motorunu
Aciz sevmez satırını
Kalemâr'ın hatırını
Soranlar safa geldiniz.

Üstadımızın yeğeni ve büyük damadı Hafız Ahmet Dinç, yanık sesli, güler yüzlü, çok hoşsohbet bir ağabeyimizdi. Üstadımız da kendilerini çok sever ve seyahatlerinde daima refakatlerine alırlardı. Ayağında çıkan bir yara sebebiyle, asker dönüşünde ameliyat olmak zorunda kaldı. Bunun sonucunda ayağı kesildi ve birkaç yıl sonra da Rahmet-i Rahman'a kavuştu...

Ankara Gülhane Askerî Hastanesinde ayaklarının kesilmesi sebebiyle yatarken Üstadımız tesellî için aşağıdaki mısraları gönderdi.

TESELLİNAME

Sabreyleyip ciğerini dağlayan
Teslim olup Hakk'a gönül bağlayan
İkiyüz yıl zellesine ağlayan
Atamız Âdeme (AS) olanı düşün...

Bin elli sene ömrü olan
Sabredip rıza-yı Rehmanı bulan
Kırılıp kavmi tufana dalan
İbret al, Nuha (AS) olanı düşün...

Düşün oğlum, Peygamberin suçu ne?
Musibetle beyaz geldi saçına
Mancınıkla düştü ateş içine
Berdü selâm (1) olan Halili (AS) düşün...

İmtihanla has kulları seçildi
Ağaç gibi ortasından biçildi
Mübarek kanları yere saçıldı
Zekeriyya (AS) dostu olanı düşün...

Mevla'mdan geliyor bizlere dertler
Sabredersen kuzum, sevabın katlar
Peygamberi nasıl yemişti kurtlar
Hazreti Eyyuba (AS) olanı düşün...

Kırk sene aktı Yakubun (AS) yaşı
Genç idi çünkü Yusufun (AS) yaşı
Kuyuya attılar, vurdular taşı
Oniki yıl zindanda kalanı düşün...

Günahı söylemek sanki suç gibi
Şehitlik insana olur tac gibi
Kestiler bu zatı misl-i koç gibi
Yahya (AS) Peygambere olanı düşün...

1) Berd-ü selâm: Hz. İbrahim'in atıldığı ateşin Allah tarafından serin ve ferah bir yer haline getirilmesi

Altmış Üç var idi Sultan'ın yaşı

Neler çekti iki cihan güneşi

Uhud tepesinde kırıldı dişi

Sultan-ı Resûl'e (SAV) olanı düşün...

Sıddîk'in ayağı gâr'da(1) sokuldu

Ömer'in karnına hançer kakıldı

Osman'ın kanı Kur'ana döküldü

Kûfe'de Ali'ye olanı düşün...

Kalemdâr, yazmakla bitmez yazılar

Maddî, manevî dertler sızılar

Kerbela'da şehit düştü kuzular

Hasan'la Hüseyin'e olanı düşün...

---

1) Gâr: Mağara

Hacı Hasan Efendi (Ks) Ustadımız bir seferinde hazırlandıkları halde hacca gidemiyorlar. Onun mahrumiyetiyle "SELAM" şiirini yazıyorlar. Ayrıca bir hac yolculuğu sırasında, refikleri, Ustadımıza; "Hasan Efendi Şam-ı Şerif, Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere hakkında birkaç ebyat söyleyin de memleketimize hediye götürüelim." demişler, Ustadımız aşağıdaki birkaç şiiri bu vesile ile nazmetmişlerdir.

BİZDEN SELAM GÖTÜRÜN !

Rıza-yı Hak idi, maksudum-kasdım
Olup pervane gürleyip estim
Gidin selâmetle, ihvanım dostum
Fahr-i Kâinat'a selâm götürün!

Çok müteessir oldu kalb-i vîranım
Gidiyorlar mahzum kardeş erenim
Durunca huzura bütün yârânım
Fahr-i Kâinat'a selâm götürün!

Huzur-u Rasul'de gözyaşı akıt
Kubbe-yi Alî'yi gördüğün vakit
Harem-i Şerif'e girdiğin vakit
Fahr-i Kâinat'a selâm götürün!

Acizdir vafından, yazıyor kalem
Ayrılmak katardan, dert ile elem
Okurken huzurda salât-ü selâm
Şefî'ul-Ustat'a selâm götürün (1)

Kisve-i isyanı attığınızda
Feyz-i Rahman'a battığınızda
Şebeke-i Rasûl'ü tuttuğunuzda
Şefî-ul Ustat'a selâm götürün!

Ey Mahbûb-u Hûda, canımın Canı
Isyanım yüzünden çekmedin beni (2)
Mevlayı severseniz ziyaret günü
Şefî-ul Ustat'a selâm götürün!

1) Şefî-ul Ustat: Günahkârların şefaathçısı, Hz. Muhammed (SAV)

2) "Manen davet etmedin" manasında

Bu günleri Rabbımızdan dilerken
Sızlayarak günahları silerken
Cennet bahçesinde namaz kılarken
Şefî-ul Usat'a selâm götürün!

Her yerde refîki Sıddık-ı Âzam
Haddimin kârı mı vasfını yazam
Elem ile hasret bağırımı ezen
Yâr-ı Gâr-ı Rasul'e (1) selâm götürün!

İftihar-ı İslâm Ümer, adalet
Hayada Osman, Ali fetanet(2)
Firkatın mahvetti bizi nihayet
Yârân-ı Habîb'e selâm götürün!

Amine annesi, Fatıma kızı
Beyt-i Şerîf'te hatırlan bizi
Allah'a emanet eyledik sizi
Ehl-i Rasul'e selâm götürün!

Hasan'la Hüseyin, Hazretî Hamza
Düşman-ı bî-din ettiler ezâ
İnşaallah şefaât ederler bize
Ervah-ı Şehîd'e selâm götürün!

Makâm-ı İbrahimle Zemzem kuyusu
Cem oldu orada nâsın iyisi
Teselliye medâr buldum Veyis'i
Velî ervahına selâm götürün!

Hacer-ül Esved, Rûkn-ü Yemanî
Affolun orada, etmen gümanı
Acizin başından çıktı dumanı
Meclis-i Hazret'e selâm götürün!

O! Beyt-i Şerîf'in siyah perdesi
Baktıkça kalbinden silecek pası
Yükselirken "LEBBEYK" Rahman sadası
Feyz-i Deyyân'a(3) selâm götürün!

- 1) Yâr-ı Gâr-ı Rasul: Peygamberimizin mağara arkadaşı
(Hz. Ebu Bekir R.A.)
- 2) Fetanet: Cömertlik, fedakârlık
- 3) Deyyan: Mükâfatlandırın ve cezalandırın, Allah

Yeşil taş içinde etraf-ı Hatîm
Yanıyor ciğerim, bitmez ebyatım
Gözlerim ağlıyor, bitti takâtım
Hacer'le oğluna selâm götürün!

Cebel-i Kubeys, Merve'yle Sefa
Davet etmiş sizi Nûr-u Mustafa (AS)
Hüccac'dan ayrılık canıma cefa
Boynu büküklerden selâm götürün!

Mina, Müzdelife, Arafat Dağı
Dağımın üstüne vurdu bin dağı
Kaplara afv-ı İlâhî sol ile sağ
Vakfe edenlere selâm götürün!

Kurbanı kesin, şeytanı taşlan
Yaramaz ahlâkı orada boşlan
Mekke'ye dönünce tavafa başlan
O insan seline selâm götürün!

Harem-i Şerif'e lebalep dolan
Dört köşe, yedi iklimden gelen
İslâmın bugünkü halini bilen
Etsinler duayı, selâm götürün!

Altınoluk, Bab-ı Kâbe arası
Varsa basiretin görürsün Arş'ı
Hacer-ül Esved'in bulunmaz eşi
Kaydetsin ismini, selâm götürün!

Sorarlarsa Umreyi, Mekke gerisi
Gâr-ı Şerîfler bunun yarısı
Defter, divan almaz, binde birisi
Bütün zerrata selâm götürün!

Koydu Kalemîâr'ı yüzüm karası
Unutman duadan sohbet arası
Hatem-ül Enbiya, Adem arası
Cem'i Peygambere selâm götürün!

Girince Şehr-i Resul'e
Selâm verin Muhammed'e (AS)
Erince Bab-ı Rahman'a
Selâm söylen Muhammed'e (AS)

Dizler çöküp, boyun bükün
Hazin, hazin gözden dökün
Feryad edip ciğer sökün
Selâm verin Muhammed'e (AS)

Koklayın gezdiği yeri
Zikredin daim Bir'i
Delil edin Gavs-ı Pîr'i
Selâm söylen Muhammed'e (AS)

O elde huzurla yürün
İbretle bak neler görün
Hareme fazlaca durun
Selâm verin Muhammed'e (AS)

Lezzet almaz bilmeyenler
Günahını silmeyenler
Boyun büktü, gelmeyenler
Selâm söylen Muhammed'e (AS)

Kusurlarım oldu perde
Salavâtın şifa derde
Kalemdâr'ı anın orda
Selâm söylen Muhammed'e (AS)
Kurban olun Can Ahmed'e (AS)

BİZLERE SELÂMI VAR MI ?

Şehr-i Resul'e girdiniz	Mekke'de manevi Tûba
Salât-ü Selâm verdiniz	Medine'de aziz Kuba
Ruh-u Resul'ü gördünüz	Havva Ana, Adem Baba
Bizlere selâmi var mı?	Bizlere selâmi var mı?
Tavaf ettirdi mi delil	Yakub gözyaşları döktü
Kabul etsin Rahman, Celîl	Evlâdları boyun büktü
Yaptı Beytullahı Halîl	Yusuf'u zindandan çıkı
Bizlere selâmi var mı?	Bizlere selâmi var mı?
Allah indinde seçilen	Hallac-ı Mansur asıldı
Deniz, Musa'ya açılan	Nuh kavmi suya basıldı
Zekeriyya'dır biçilen	Yahya zulümle kesilde
Bizlere selâmi var mı?	Bizlere selâmi var mı?
Yitiren matlubunu arar	Düşünüp, yaptınız fikir
Mevlamızdan böyle karar	Rahmana ettiniz şükür
O ilde cemî Peygamber	Yâr-ı Çarı, Ebu Bekir
Bizlere selâmi var mı?	Bizlere selâmi var mı?
Görseniz yüzünü kamer	Döküldü Kur'ana kanı
Bağlanmış şecaatben kemer	Verdi Mevlasına canı
Sadakatle, adil Ömer	Hazreti Osman hayâ-kânı
Bizlere selâmi var mı?	Bizlere selâmi var mı?
Tıfl iken tuttu yolu	Tabîî girdiniz Hatîme
Muhammedin (AS) gonca gülü	Hali gider hayretime
Damadı Hazreti Ali	Resul'ün kızı Fatıma
Bizlere selâmi var mı?	Bizlere selâmi var mı?
Hakkın rızasını bulan	Hiç biter mi yaza yaza
İçip zehir harpten kalan	Etiler vahşiler eza
Kerbelâ'da şehit olan	Uhud'da Hazreti Hamza
Bizlere selâmi var mı?	Bizlere selâmi var mı?
Medine'de hasın hası	Sahib-i Resul yârânı
Her tarafta salât sesi	Cemî Ümmetin ereni
Sultan Enbiya zevcesi	Dost-u Hak Veysel Karanî
Bizlere selâmi var mı?	Bizlere selâmi var mı?

Dolmuş aşkullahla sadır
Eşi bulunmaz çok nadir
Gavs-ı Azâm Abdülkadir
Bizlere selâmi var mı?

Mevlâsına kalbi yandı
Himmatinden çok nâs kandı
Kutb-ul Aktâb Nakşibendî
Bizlere selâmi var mı?

Hızır'la İlyas dediler
Huccac kalpleri yudular
Üçler, kırklar, yediler
Bizlere şelâmi var mı?

Manevî yolları açtı
Halifesi şehit düştü
Kutb-u cihân zehir içti
Bizlere selâmi var mı?

Mekke çok metin dünyada
Medîne bir tek dünyada
Mevlâna yatar Konya'da
Bizlere selâmi var mı?

Ayrılıktan ciğer dağlı
Kalemdâr Takdîr'e bağılı
Söyleyen Ramazanoğlu
Bizlere selâmi var mı?

Bi-iznillâh çıktık yola
Gidiyorduk güle güle
Kavuştuk manevî sele
Fışkıran menbai başka...

Yurdiçinde sohbet ettik
Sevgili Konya'ya gittik
Mevlâna'da yandık tüttük
Bu zatın âlemi başka...

Çok hayırlı refîk bulduk
Sahavete hayran kaldık
Fuyuzat bahrine daldık
Bu kardeşin hali başka...

Tarsus'u, Dörtüyel'u geçtik
Hududun kapısını açtık
Halep'in feyzini içtik
Peygamber Zekerîyya (AS) başka...

Akıyor füyuzat nehri
Besmeleyle içti zehri
Bahtiyardır Humus şehri
Mücahidde Halid başka...

Taksi ile Şam'a girdik
Yahya Peygamber (AS)i gördük
Çok ziyarete yüz sürdük
Muhammed'in (AS) torunu başka...

Elhasıl Medine'ye gittik
Salât verdik, dua ettik
Sanki balı yağa kattık
Resul-ü Kibriyâ başka...

Üstadı Safa'da bulduk
Sekiz gün burada kaldık
Derya-yı Rahmete daldık
Siddîk-ı Azâmı başka...

Tedavi oluyor yaram
Gönülde parlıyor çıram
Cemî Sahabe-i Kirâm
Ömer-ül Faruk'u başka...

Cihanı tutmuştur sıyıtı(1)
Cennetten almış beratı
Muhammed'in (AS) ehl-i beyti
O'nun Fatıması başka....

Mekke'ye açıldı yolumuz
Müsaade etti gülümüz
"LEBBEYK" okudu dilimiz
İhrama girmesi başka...

Geldik tavafa başladık
Dedikoduyu boşladık
Farzı, vacibi işledik
Vakfaya durması başka

1) Sıyıtı: Şöhret

Müzelife'yi geçtik amma
Mina'da bir şaştık amma
Envay sular içtik amma
Kabe'nin Zemzemi başka...

Çok şükür murada erdik
Hacer-ül Esved'e yüz sürdük
Çok çeşitli taşlar gördük
Hacer-ül Esved'i başka...

Kalemdâr'ın gafil başı
Altmışa yaklaştı yaşı
Veda'yla bitirdik işi
Hasretle ayrılış başka...

"ALLAH'a hamd-ü senâ, Muhammed'e salât olsun
Âlinin, Ashabının ravzasına rahmet dolsun
Bütün mü'min, mü'minât daim rızanı bulsun
İfade-i merâm için bu acize lûtuflar gelsin."

Eğü besmele Hicaz yoluna
Hamdolsun kavuştuk Vahdet gülüne
Halık'ım erdirdi Şam iline
Yahya Peygamberi gördü gözlerim.

Müezzîn-i Resul Bilâl Habeşî
Edildi ziyaret akıttık yaşı
Şehîd-i Kerbelâ Hüseyin'in başı
Görünce onları yandı özlerim.

Mühyiddîn-i Arabî yatır burada
Pamuk Baba derler aynı sırada
Söyleten Vahid'dir yoktur irade
Rabia'yı görüp sürdüm yüzlerim.

Muhammedin neslin, Yezîd kestirdi
Merkadlerin görüp, derdim artırdı
Üryanen bindirdi, keyfin yetirdi
Düşündüm vak'asın daim zılarım.

Kibar-ı Evliyâ Halid-i Ziya
Kırklarda göründü, inmiş bir ziya
Kırk mihrab'a vardım, eyledim haya
Gördüm anda sırlar, anı gizlerim.

Halep'de Zekerîyya Peygamber vardır
Humus'da yatırmış Halid-i Kâdir
Evliyâda Veysel Karanî nadir
Düştüm yollarına, yolun izlerim.

Muhaddis-i Meşhûr Ebû Hüreyre
İsa'nın ineceği hem Ak minare
Ravza-i Mütahhara'ya geliyor sıra
İlepsinin şefaatin daim dilerim.

Rabbımın beytini daha görmedim
Şebeke-i Resul'e yüzüm sürmedim
Hasbahçe gülünü daha dermedim
İntizarla(1) geçti kış-u yazlarım.

1) İntizar: Hasretle beklemek

MEKKE-İ-MÜKERREME VE CİVARI

Hamdolsun girdik vapur içine
Huccac tevbe etti bütün suçuna
Hâlık'ım girdirdi hacı göçüne
Giydirdi ihramı hamdolsun Hüdâ!

Cidde derler yere vapur dayandı
Gaflette olanlar bütün uyandı
Koktu Havva Anamız, nura boyandı
Gösterdi Kabrini, hamdolsun Hüdâ!

Geceleyin çıktık Mekke yoluna
Nasip etsin Mevlâ cümle kuluna
Bütün kalpler açıldı rahmet göllüne
Neşeler duyurdu, hamdolsun Hüdâ!

Sabahleyin girdik Mekke şehrine
Daldırdı Rabbım rahmet bahrine
Attık kendimizi aşkın nehrine
Şadetti bizleri, hamdolsun Hüdâ!

Bab-üs-Selâm'dan evvel girildi
ALLAH'ın beyti tamam görüldü
Diyorlar üçyüzbin huccac derildi
Safalar bahşetti, hamdolsun Hüdâ!

Yedi tavaf ettik, sa'ye başladık
Delil tarif etti, biz de işledik
Mîna derler yerde şeytan taşladık
Kestirdi kurbanı, hamdolsun Hüdâ!

Makam-ı İbrahim'de durduk namaza
Önce Hacer-ül Esved sürüldü yüze
Mevlâm nasip etti Zemzemi bize
İçirdi suyundan, hamdolsun Hüdâ!

Çıktık Arafat'a, çadır kuruldu
Zanneyledik dünya orda derildi
Dikildi sancaklar "LEBBEYK"denildi
Affetti isyanı, hamdolsun Hüdâ!

Müzdelife derler, geldik bir yere
İki namaz bir kıldırıldı hoca
O mevkiin şerefi gayetle yüce
Öğretti ismini, hamdolsun Hüdâ!

Mina'nın mevkii, Mekke'ye yakın
"Huccac bundan sonra günahdan sakın"
Terket ahlâkını, iyisin takın
Verdi nedametler, hamdolsun Hüdâ!

Dört tarafında, dört mihrabı vardır
Cümleye nasip eylesin Kâdir
Zemzemi aseldir(1) bulunmaz-nadir
İçirdi suyundan, hamdolsun Hüdâ!

"LEBBEYK" diyenleri çeker getirir
Varınca umreye nura batırır
Gören Beytullah'ı, aklın yitirir
Ettirdi tavafı, hamdolsun Hüdâ!

İstikbâl eyledik, Rükh-i Yemanî
Yeşil taş üstünde namaz kılını
Ol Altınoluğun kadrin bilenî
Yakmaz Cahîminde, hamdolsun Hüdâ!

Rabbımın Beyt'ine elveda eddik
Bütün vücudumuz zemzemle yuduk
Huccacın bazısını orada koduk
Tekrarını nasip eylesin Hüdâ!

Yedi minaresi, kubbesi dolu
Doksandokuz kapısı, hem açıktır yolu
Direği adetsiz, sayılmaz belî
Gezdirdi içinde hamdolsun Hüdâ!

Kalemdâr, vasfı sığmaz diline
Bu aciz kurbandır, senin yoluna
Nasibetsin Mevlâ'm cümle kuluna
Sürdüdü yüzümüz, hamdolsun Hüdâ!

1)Asel: Bal

Şükür döndük Medine'ye
 Bir ateş düştü sîneye
 Aşık oldum şu binaya
 Muhabbet-i Muhammed'dir(AS).

Uzaktan kubbe görünür
 Üzerinde nûr salınır
 Kokudan ciğer delinir
 Ki reyhan-ı Muhammed'dir(AS).

Dahil olundu Haram'a
 Hamdolsun erdik merama
 Merhemler sürdü yarama
 O macun-u Muhammed'dir(AS).

Hicretinde Refîk olan
 Sokup akrep, benzi solan
 Şehadet getirdi yılan
 Mucize-i Muhammed'dir(AS).

Âlemlere rahmet olan
 Vâhid ile kelâm kılan
 Gönül pasını tamam silen
 Füyuzat-ı Muhammed'dir(AS).

Siddîk'in sağına almış
 Ravzaları hep nûr olmuş
 Aşıkları bütün dolmuş
 Yâr-ı Gâr-ı Muhammed'dir(AS).

Adalet şahı yanında
 Koyun-kurt gezdi gününde
 Çok yardım etti dininde
 Göz bebeği Muhammed'dir(AS).

Cihanda bir arslan olan
 Kan deryalarına dalan
 Unutulmaz ismi halen
 Bu, damad-ı Muhammed'dir(AS).

Gidişi Kur'anın yolu
 Okurdu daima dili
 Hayâda cümleden ulu
 Zinnüreyn-i Muhammed'dir(AS).

Fatıması divan durur
 Basireti olan görür
 Oturdukça safa verir
 Kerîme-i Muhammed'dir.

Ciğerime bastı dağı
Meskenleri Cennet bağı
Birine verdiler ağı
Hafıdeyn-i(1) Muhammed'dir(AS).

Hamza, Abbas amucası
Burdadır dokuz zevcesi
Huzuruna çeker nâsı
Ki Ehl-i Beyt-i Muhammed'dir(AS).

Din yolunda canlar atan
Meclisinde nura batan
Cennet-ül Baki'de yatan
Sahabe-i Muhammed'dir(AS).

Hep nûr olmuş, yok karası
Gelmışken deyim, sırası
Cennettir Mîmber arası
Ki hadîs-i Muhammed'dir(AS).

Mimberi altın yapılı
Üç mihrap, beş kapılı
Harîçten gelmiş hep eli
Taaşşuk-ı Muhammed'dir(AS).

Gelenler Ravza'n dolanır
Kalp ağlar, gözler bulanır
Makam-ı Cibrîl'de dilek dilenir
Bu şeref-i Muhammed'dir(AS).

Yeşil perdesi salınır
Ne istersen o bulunur
Bu ilde elbet kalınır
Ki civar-ı Muhammed'dir(AS).

Muhammed(AS) saflarda gezer
Ümmetine eyler nazar
Kusurum çok ettim hazer
Bu heybet-i Muhammed'dir(AS).

Makam-ı Cibrîl burada
Şebekesi şifa derde
Gözüm aldı yeşil perde
Ki ziyet-i Muhammed'dir(AS).

1)Hafıdeyn: iki torun (Hz. Hasan ile Hz. Hüseyin)

Veda günü yine geldi
Firkatin bağrımı deldi
Yürek yandı, gözüm doldu
Bu hasret-i Muhammed'dir(AS).

Kalendâr'ın söyler dili
Takdirine bağlı beli
Şefa'at kıl Cihan GÜLÜ
Bu Ümmet-i Muhammed'dir(AS).

Marifet-i İlâhiyye, Hikmet-i Rabbanîyye ve Feyz-i Samedaniyyesini ariflerin kalbine ika ederek Nur-i hakikatı, sair mü'minler üzerine ifaza eyleyen Feyyaz-ı Mutlak Hazretlerine nâmüte-nahî hamd-ü senalar olsun.

Salât ve selâm, Sahib-i Makam-ı Mahmud olan, Resul-i Kibriyâ ve O'nun Al ve Ashabının üzerine olsun.

Muhammed Es'ad Erbilî Hazretlerinin halifesi, Muhterem Şeyh Mustafa Efendi Hazretleri, velâyet makamlarını ihraz etmiş, ahlâk-ı hamîde ve evsaf-ı cemîle sahibi, kâmil bir zat olup kendilerinin peder-i alîleri Kadîrî tarîkine müntesip Hacı Ahmed Hoca Efendi, dedeleri ise Hacı Osmanzâde adı ile anılan fazilet sahibi, ulemadan bir insandır. Onun ismi de Hacı Mustafa Efendi'dir.

Hacı Mustafa Efendi ilim okuturlar. Birgün öğrencileri derse gelirken havanın çok soğuk olması sebebiyle ısınabilmek için böğürtlen çallılarını yakarlar. Medreseden çocuklar ayrılırken durumdan manen haberdar olan hocalarının kendilerine; "Yavzularım, böğürtlen çallılarını yakmayın! İçerisinde böcekler ve küçük hayvanat bulunabilir." deyince kusurlarının anlaşıldığını anlayan talebeleri gözlerinden yağmur gibi yaşlar dökerek özür dilerler.

Şeyh Mustafa Efendi'nin anne tarafından şeceresi ise bilinebildiği kadarı ile şöyledir. Muhterem valideleri Ümmü Gülsüm Hanım'dır. Ümmü Gülsüm Hanım'ın pederleri ise Baba Hoca namıyla maruf (Seyyid'lerden olduğu tevâtürün sabit) müderris, alim, fazıl bir zattır.

İşte hem anne ve hem de baba tarafından Seyyid-i-kâinatın nur neslinden gelen Şeyh Mustafa Efendi Hazretleri, otuz sene Kâdirî ve on sene de Nakşibendî Halifeliği yapmıştır. Anadolu'nun mütevazi bir köşesi olan YAHYALI'da doğup büyüyen Şeyh Mustafa Efendi'nin adeta bir feyiz pınarı olan evleri, yıllarca memleketimizin dört bir yanından gelen misafirlerce dolup taşmıştır.

Müntesiplerinden bir ihvana, bir dostu; "Efendinize ben de intisap etmek arzusundaım, ancak kerametini bir tecrübe etmek istiyorum. Acaba müsaade olunur mu?" der. O ihvan dest da cevaben; "Bir büyüün büyüklüğü kerametle ölçülmez, ancak siz müptedî olduğunuz için isterseniz bir deneyiniz!" der. Şeyh Mustafa Efendi'nin kahveyi çok sevdiğini öğrenen o kişi ile ihvanı birlikte Efendi Hazretlerinin ziyaretine gelirken, o zat cebine bir kahve fincanı koyar.

Mânâ alemlerini seyreden Allah dostları, ziyaretçilerinin ne maksatla geldiğini hiç bilmez mi? Sohbetten sonra misafirlere kahve dağıtılır. Şeyh Mustafa Efendi, kendisine ziyarete getirilen o kişiye dönerek; "İsmail Efendi, bize hediye olarak getirdiğiniz fincanı veri-

niz de onunla da ben kahve içeyim." der. Bunun üzerine İsmail Efendi büyük bir heyecan ve gönlünü dolduran teslimiyet duygusu ile ağlayarak Efendimizin ellerine kapanarak, affını diler ve intisap eder. İşte yaşayan pek çok kişinin bizzat müşahade ettiği tablo...

Refika-ı Muhteremeleri Aişe Hanım da faziletli, yüksek seviyeli, haya ve ismet numunesi, aşk-ı İlâhî'nin tesiri ile daima ah-u enîn eden, hanımlığın, hanımefendiliğin mücessem timsalidir. Hiçbir zaman yabancı erkeklerin göreceği yere çamaşır ve elbiselerini asmamış, havf-i İlâhî'nin kesretinden, harama görünürüm korkusu ile pencereden dışarıya başını dahi uzatmamış, iffet, haşyet, aşk ve sevk içinde yaşamış, zamanının Rabia'sı bir hâtin...

Aslen Bağdatlı olup, bilahare Niğde'ye gelip yerleşen, Meşayih'den bir zattan, bir gün babama bir mektup geldi. Mektupta, Yahyalı'da Şeyh Mustafa Efendi adlı bir zatın ve Aişe isimli hanımının bulunup bulunmadığını soruyor ve ilâveten şöyle diyordu; "Birkaç aydan beri Resul-ü Ekrem (AS) Efendimiz Hazretlerinin huzurunda hizmet eden daha evvel görmediğim bir hatuna rüyada devamlı görür oldum. "Ya Resulallah, bu hatun kimdir?" diye sualime cevaben Resulallah (AS) Efendimiz Hazretleri, "Bu kadın Yahyalı'lı Şeyh Mustafa Efendi'nin hanımıdır, vefat edeli Üç ay olmuştur, Üç aydanberi hizmetimizle meşguldür." Buyurdular. "Ya Resulallah, hangi ameliyle bu iltifata nail oldu?" diye sormama karşılık buyurdular ki; "Haramdan kendisini o kadar muhafazaya çalıştı ki kadınlığa ait en küçük bir parçayı dahi yabancıların göreceği yere koymadı. İşte bu iffeti kendisini bu mertebeye ulaştırdı."

Öyle ki cemaatin tesbihatını açıktan duyar ve Arş-ı Azâm'ı seyredirdi. İşte sevgili Validemle muhterem Pederimiz Şeyh Mustafa Efendi'den gelen manevi bir işaretle, hayat boyunca, mübarek dudaklarından dökülen kıymetli şiirlerini bir araya toplayıp yayınlamaya karar verdim.

Kâmil bir insanın aşk ve mana dolu hâtıralarını yâd etmek ve bilhassa Rabbımızın rıza-yı Barîsine nailiyet ümidi ile kardeşlerimizin istifadesine sunuyoruz.

Tevfîk ve inayet ALLAH'dandır. (x)

27 Eylül 1985

Hacı Hasan DİNÇ

(x) Üstadımız Hacı Hasan DİNÇ Efendi Hazretlerinin, Muhterem Pederleri Şeyh Mustafa Efendi'nin Ebyat'ı için hazırladığı TAKDİM'i teberrüken aynen aldığımızı değerli ihvan kardeşlerimize bilgi olarak arz ederiz.

Hacı Ali Ramazan DİNÇ

ŞEYH MUSTAFA EFENDİ (KS) HAZRETLERİNİN BEYİTLERLE
TERCÜME-İ HALİ

Kadirî'yle Nakşî'den halife peder

Bu aciz oğluna teveccüh eder

Otuz-kırk sene Kadirî'de kalmış

On-onbeş kişiyi tarîk'e almış

Onların çoğu da meclise gelmez

Ederler sohbeti lezeeti olmaz

Bakmışlar Kadirî'de sağ kutup yoktur

Herkese lâzımmış bir hâzık doktor

Bu arada bir halife yetiştirdi

Bir kıvılcım attı, peder tuttuştı

Alay müftisi İbrahim'dir adı(1)

"Kutb-ül aktab olmuş Üstadım." dedi

İstanbul'a Üstadına gönderdi

Peder işi tam Nakşî'ye dönderdi

Dergâh-ı Es'ad'da kırkbeş gün kaldı

Nasip etti Mevlâ, hilâfet aldı

Var, Hak'ka dair nice sözleri

Ledünnî dökerken ağılar gözleri

İhvanı çoğaldı, üstü başına

Salikin bir lezzet girdi düşüne

Çıktı kürsiye, hep nâsı doyurdu

Hacı Samî Sultan teşrif buyurdu

Üstad'ı gidince(2) bu Zat'a geçti

Yaş elliiki'de ahrete göçtü.

Bacanağı Fazlı Hafız var idi

Bu hususta Pederime yâr idi

Bu mesleğin hayli yükün kaldırdı

Hatmile üç yıl teravih kaldırdı

Çok halleri vardı, yazmakla bitmez

Hak rahmet eylesin, gönülden gitmez

Validem de haldeş idi Pedere

Pek genç göçtü, razı olduk kadere

1) Alay Müftisi İbrahim Ef., Menemen vak'asında idam edilen 28 zattan birisidir. İdama giderken; "Son sözün nedir?" sorusuna, "Efendime onbin mürid teslim ettim. Elhamdülillâh! Bununla iftihar ediyorum." diyerek, Kelime-i Şehadetle teslimi ruh etti. Rahmetullahi aleyhim ecmaîn... Âmîn!

2) Gidince: vefat edince

Görünürdü Arş-ı Azâm gözüne
Cemî ihvan meftun idi özüne

Evsafı çok anlatamam sizlere
Mahşerde şefaât etsin bizlere

Kılavuz'un meşhur idi yazısı
Pederimin çok kıymetli kuzusu

Kâtip idi, hem ihvana bakardı
Sohbetinde kardeşleri yakardı

Peder gitti, Üstük onun başına
Zikir çekmek çok giderdi hoşuna

Kılavuz da veda etti bizlere
Günahkârı koydu kardeş sizlere.

Rize'li Alay Müftisi İbrahim Efendi, Nakşî Tarîkinin kutb-u cihanlarından zamanının müşidi Muhammed Esâd Erbilî (KS) Hazretlerinin halifesi idi. Üstadlarının emri üzerine halkı irşada çıkar. Bu maksatla Yahyalı'ya da teşrif buyururlar. Zâtın teşrifleri ilân olunur. Ders almak arzusunda bulunanlar intisap ederler.

Küçük yaşlarından beri ittikasi ile bilinen, bu sebeple Şeyh Mustafa ismi ile yâd edilen, Kadirî tarîkinin mensubu ve aynı zamanda yirmi-otuz sene bu yolun hizmetinde bulunan babam da, İbrahim Efendi'nin delâleti ile Nakşî yoluna girmeyi, feyzin kaynağı Muhammed Esâd Erbilî (KS) ile buluşmaya barakır. Üstad-ı Azâm Es'ad-ı Erbilî (KS) Hazretlerinin kemâlinde neş'et eden sevgi ve muhabbet Yahyalı'yı kaplar. Bu ilâhî feyzin coşkunluğu ile sermest olan Pederimiz, şu şiiri yazıp, İbrahim Efendi ile Üstad-ı Ekrem'e gönderir.

Feyziniz geldi bize
Bismillâh ile başladım söze
Ellerim vafını yaza
Dahilek ya Mürşidim!

Evlâdınız bura geldi
Dertli gönlümü deldi
Dervişler teslim oldu
Dahilek ya Mürşidim!

Nur ile doldu kura
Kuş olup size vara
Kademine yüz süre
Dahilek ya Mürşidim!

İnşallah ben varırsam
Nur cemalin görürsem
Feyzinizi alırsam
Ferah bana Mürşidim!

Ey Kâmil'im dönersem
İhlâs ile yanarsam
Rabitanı yaparsam
Zıya bana Mürşidim!

Ayrıca, Şeyh Mustafa Efendi pederimiz, Trablusgarb'da tahsil-i ilim yapmış, merci-i ulema olarak anılan Hacı Zühdü Efendi'nin biraderi, ilmi ile âmil ve fâzıl, Mıderris Hacı Mustafa Efendi'den icazet almıştır.

İhîsâsı gönüllere nakşedecek eli bulma iştiyakı gittikçe artıyor. Gönünden inciler saçıyor, adeta güle hasret kalmış bülbül-i şeydâ gibi dem gekiyordu. Şeyh Mustafa Efendi çok fakir olduğundan, ihvanından kırk kişi aralarında para toplayarak harçlığını tamamlarlar ve kendisini Allah'a vuslatta vesilesine ermek üzere İstanbul'a uğurlarlar. Üstadının rayihası burnuna gelmekle derin bir sevgi ile gider. Halini bilmeyenler; "Vah Hoca Efendiye yazık, Mazhar Osman'a gidiyor." diye acırlar. Daha Pir-i Kâmile vasıl olmadan cezbe ile gider. İstanbul'a inip, halk arasında vâkî Şer-i şerîf'e muhalif halleri görmekte cezbe hali geçer. Üstadını görmek için heyecanlanır. Gönlünü dolduran teslimiyetle Dergâh'a yönelir. Tabib-i Hâzık Es'ad-ı Erbilî (KS) Hazretleri de manen pederimizin kendisine doğru gelmekte olduğunu hisseder. Hulefa ve müridanına; "Bize Yahyalı'lı Şeyh Mustafa Efendi geliyor, karşılayınız." der. Onlar da istikbâl edip, tarif edilmez bir sevgi ile dergâha alırlar. Kalp sarayının mimarı Es'ad Efendi Hazretleri evlâdına kavuşmanın iştiyakı içinde beklemektedir. Şeyh Mustafa Efendi kemal-i edeple huzura girer. Yıllarca hasreti ile yandığı mürşide ermenin sevinci içerisinde; "Arıyordum, işte şimdi buldum." dercesine mübarek ellerine kapanır. Fazilet cihanının sevgilileri karşı karşıya ve göz-gözedirler. Kutb-ul Aktab gayet mûta essim bir çehre ve tatlı bir sesle "Hoş geldiniz, Safa getirdiniz." der. Bu ne ulvî muhabbet, bu ne kudsî sevda... Bir anlık sükut... Şeyh Mustafa Efendi; "Acaba beni kabul etti mi, etmedi mi?" diye düşünürken, Üstad-ı Azâm birden; "Mustafa Efendi biz sizi kabul edeli elli sene oldu." Bu yüce sırrın hakikatı karşısında cemaat hayran kalır.

Doğmadan on sene önce manevî defterlerinde isimlerini görüyorlar. Bu sebeple Şeyh Mustafa Efendi şu şiiri söylerler.:

Rû'yet-i Evliyamız şehr-i Safer'de oldu
Elli senelik sırrı Şeyhim haber verdi.

Kalbim de melûl idi, Bahr-i muhiti buldu
Mevlâ'mdan ilham geldi, Şeyhim teveccüh kıldı.

Elestü hitabında cevap verdi ruhumuz
Ahd-ü misak vermişiz, Şeyhim hem tecdid kıldı.

Huzurlarında iken; "Üstadım bana Arş-ı Azamı mı, kürs'ü mü gösterecek?" diye kalbinden geçirir. Kutb-ul Aktab, "Mustafa Efendi, umur-ı hayriyeye delalet eden kimsa o hayrı işleyen gibi me'cur olur." (Hayırlı işlere vasıta olanlar da aynen o hayrı işleyen gibi ecir kazanır.) derler. Sözlerine devamla, "Cenab-ı Allah seninle bir şahsa hidayet ederse, senin için ondan ecr-i mesûbat o kadar büyüktür ki,

Üzerine şems tulû eden eşyanın kâffesinden hayırlıdır." deyince iki halife birbirlerine, "Herhalde bu zat halife olacak." diye işaret ederler. Bu hale vakıf olan Üstad-ı Azâm; "Çok görmeyiniz, Mustafa Efendi evlâdımız yakılmak üzere hazırlanmış öyle bir ocak kurmuş ki, bir kibrite ihtiyaç var. İnsaf edip de yakmalıyım mı?" buyururlar.

Mürşid-i Kâmil; "Mustafa Efendi, halifemiz İbrahim Efendiye niçin intisap etmediniz?" diye sorar. Şeyh Mustafa Efendi de cevap; "Efendim, İbrahim Efendiye bazı hallerinden dolayı intisap etmedim." deyince, Şeyh Mustafa Efendi'nin şeriata çok itina gösterişine pek memnun olur.

Şeyh Mustafa Efendi bir yere çekilerek, aşk ve muhabbetini şu şiiriyle terennüm eder.

Geldim Dergâh'a girdim
Mürşidime nazar kıldım
Rû'yette meczub oldum
Radiyahü anküm,..

Cuma gün hatim oldu
Mescid nûr ile doldu
Kalb bahri dalga verdi
Radiyahü anküm...

Nush-u pendî(1) yaptılar
Masivayı attılar
Gavs'ın yedin öptüler
Radiyahü anküm...

Çok melekler geldiler
Halkayı ihata kıldılar
Dehşetli lezzet aldılar
Radiyahü anküm...

Memur (1) söyler medhini
Olsak Hakk'ın salih kulu
Makbuldür Gavs'ın oğlu
Radiyahü anküm...

1) Nush-u pend: Nasihat ve öğüt

2) Memur: Dergâhda Es'ad-ı Erbilî (KS) Hazretlerinin Şeyh Mustafa Efendi'ye verdiği mahlas'dır.

NEFS: İnsanda mevcut gazap ve şehvet kuvvetlerini içine alan bir mana! Resulullah (AS) şu hadisleri ile işaret buyururlar; "ENBÜYÜK DÜŞMANINIZ İKİ YANINIZ ARASINDAKİ NEFSİNİZDİR."

Nefs, insan vücuduna konulan ve fena huyların mahalli olan bir sırdır. Resulullah (AS) Efendimiz bizzat yaptığı dualarında şöyle buyururlar; "NEFİSLERİMİZİN ŞERRİNDEN VE KÜTÜ' EMELLERİNDEN ALLAH'A SİĞİNİRİZ." Bu sebeple nefsin ıslahına ihtiyaç vardır. Üstadımız Şeyh Mustafa Efendi (KS) sulûke girerek letaif-i âlemi emr-i tasfiye ve letaif-i âlemi halkı tezkiye edip, harikabir kabiliyetle bütün bunları beş günde tamamlar.

Üstadımız, Efendisini dergâhda birgün hiç sevmediği bir şekilde görür. İtiraza yönelen asi nefse hitapla, "Ey nefis, cellâdını görünce çirpınıyorsun." diyerek onu susturur. Çünkü Üstadımız nefisle ilgili şu hadiseyi bilmektedir.:

"İki mürid, on yıl şeyhlerine hizmetten sonra, Şeyhlerin kulakları yerinde hayvan kulakları görürler. Keşiflerinin (içgözlerinin) açıldığı zannıyla durumu şeyhlerine arzederler. Şeyh Efendi; "Ben namaza durunca kulaklarımı keşin." der. Bir de ne görsünler, kendi kulaklarının kanı akmaz mı? "Mü'min mü'minin aynasıdır." fetvasınca, kendi suretlerini şeyhlerinde gördüklerini anlıyarak mahcup düşerler. Celâllenen şeyh bunları reddeder."

Üstadımız; "İlim olmasa helâk olurum." buyururlar. Uç günlük sabırdan sonra Üstad-ı Azâmı, Üstadımızın nefsinin ıslah eder. Bu vak'a Yahyalı'da aynen şöyle zuhur eder; bir gece annem hıçkırıklarla uyanır, büyükannemiz; "Ne var kızım, niçin ağlıyorsun?" der. Annem de cevaben; "Rüyamda Üstadı oğluyun boğazını kesti, kanlar akıyordu, onun için ağlıyordum." der. Büyükannem ise; "Üstadı, Mustafanın nefsinin kesmiş" diyerek annemizi teselli eder. Görülen rüyanın, tekke-deki hal ile aynı güne isabet ettiği görülmüştür. Üstadımızın, nefsinin ıslahı hulefa tarafından tebrik edilir.

Bunun üzerine Üstadımız şu şiiri söyler.;

Şeyhim cihanın Gavs'ı
İslah eder çok nası
Nefsim gayetle asî
Şeyhim hem esir kıldı

Rahmet, Mevlâm halime
Kurban olan yoluna
Hikmet verdin dilime
Şeyhim vasıta oldu.

Şeyhimden müteselsile
Habibin şefaata ede
Memur dostunu bula
Şeyhim vesile oldu.

Üstadımıza, Tarikat-ı Aliyyenin yol ve usullerini tarif için iki halife tayin edilir. Artık cezbeden feyze döner. Birgün cami-i şerifin mahfelinin altında otururken anı cezbeye kapılır. Durumu, Üstad Es'ad-ı Erbilî (Ks) Hazretlerine bildirildiğinde, Üstad Hazretleri cevaben; "Yukarıda Behice Hanım vardı. Mustafa Efendi evlâdımızı çok seviyor. Bu hal cezbe değil, feyizdir." buyurlar.

O Behice Hanım ki kadınlık sırrının eşsiz hazinesi, baktığı her zerrede ALLAH'ın yüce sıfatını görerek, gözyaşlarında ummanların çağladığı halife bir hatundur.

Üstadımız Şeyh Mustafa Efendi de, Behice Hanım'ı şu mısralarla takdir etmişlerdir.

Hayr-ün-nisa Hatice
Refik olsun Behice
Makamın olsun yüce
Dileriz Elhamdülillâh...

O dergâh ki, tasavvuf düşüncesinin anlayış ve terbiyesinin nakşedilip, halka takdim edildiği mahaldir. Önemi Kur'an ve Hadisle belirtilen "Kalb-i selim" ve "Takva" ile sevgi dolu bir gönül sahibi olmak için, Mürşid'in taht-ı terbiyesinin icra edildiği meclislerdir.

Böylece muhterem Üstadımız dergâhda, Mürşid'inin eğitim ve denetiminde kemâle erer. Şeyhine olan muhabbetiyle, O'nun batınından feyz ve bereketle, manevi bağla, an be an O'nun rengine girerek, Fena fi-şŞeyh olurlar.

Üstad-ı Ekremimiz Es'ad Efendi (Ks) Hazretleri Üstadımızı çok severler. "Hulusî" ismini vererek, Mustafa Hulusî diye çağırırlar. "Memurumuzsun, halifemizsin." diye taltif ederler. Şiirde söylenen "Memur" Üstadımızdır.

Dergâhdan ayrılmayı hiç arzu etmezler, adeta bir cennet hayatı yaşarlar.

Birgün Es'ad Efendimizin (Ks) oğlu Ali Efendimiz, babama Üstad-ı Ekremimiz için bir medhiye yazmasını söylerler. Ali Efendimiz şecaat ve azametinde Hz. Ali (Kerremallahu vecheh) tînetinde, teveccühe dayanılmaz bir zât idi. Bunu telmîhen babam daima, "Üstadı Ekremimizin teveccühü yumuşat, ama Ali Efendimizinki çok kuvvetliydi." derdi.

Yüksek mimar-mühendis Ümer Bey (ra)'in pederleri Kiraz-zade Ahmet Efendi (ra) Hoca tarafından şu ibretamiz vak'a anlatılır:

"Bursa Ulu Cami-i şerifinde vaaz veren bir hoca efendi, tarikata, meşayih'e çatmaya başlayınca, mihrapta oturan Ali Efendimiz kürsüye doğru şiddetle bakar. Hoca kürsüden feryad-ü figanla derhal iner, şaşkın bir halde özürler dileyerek ellerine kapanır."

Tasavvufu inkâr edenlerin çoğu, bilgisiz ve cahil kimse-lerdir. "Kişi bilmediğinin düşmanıdır." İlmî ölçüleri bırakarak, mes-neksiz hükümler vererek, tadına varmadıkları ve lezzetini tatmadıkları için gelişigüzel konuşurlar. Halbuki tasavvuf bir nasip ve zevk mesele-sidir. İtiraz edenler bilsinler ki Mürşidin dergâhı öyle bir yerdir ki buraya saman çöpü gibi giren dağ gibi büyür, dağ gibi gurur ve ki-birle giren de saman çöpü gibi küçülür.

Sufiliğin özü İslâm ile dolmuştur. Tasavvuf da mezhepler gibi daha sonraları tedvin olunmuştur. Adab ve sulûkü tayin edilmiştir. Yoksa zühd ve takva Cenab-ı Peygamber (SAV) ve Hulefa-i Raşidîn dev-rinde de vardı. Yalnız adı sonradan kondu. Dayandığı temeller; Kur'an, Sünnet-i Resulullah (SAV) ve sünnet-i Sahabe-i Kirâm'dır. Sehl ibni Abdullah, EL-TÜSTERÎ'de (V.283); "Tasavvuf ne merasimdir ne de ilim; o sadece ahlâk'dır. Çünkü merasim olsa idi çalışılarak, ilim olsa idi öğrenilerek elde olunabilirdi. Halbuki ALLAH'ın ahlâkı ile ahlâklan-maktır." diyor.

Ali Efendimiz (Ks) Gavs-ül Azâm, aynı zamanda meşihat-ta da birinci gelirdi. Üstadımıza, "Mustafa Efendi, Üstad-ı Ekremimize bir Medhiyye yaz." deyince Üstadımız Mustafa Efendi Hazretleri şu şiiri yazar.

Gönül dostunda	Kendi halinde
Rıza kasdında	Liva zillinde(2)
Hakikat postunda	Muhammed (AS) yanında
Üğrünür(1) Şeyhim	Görünür Şeyhim
Maneviyat içinde	Kendi dilinde
Ebrar göçünde	Kur'an elinde
Nurlar saçıında	Hızır yanında
Şad olur Şeyhim	Görülür Şeyhim
Tutuşur ahı	Taveccüh dergâhı
Tarikat şahı	Verir sürûru
Muhkem bir zırhlı	Cennet harîri(3)
Yâridir Şeyhim	Giydirir Şeyhim

1)Üğrünme: Kendinden geçme

2)Liva Zilli: Sancak gölgesi

3)Harîr: İpek

Safi yüreği	Hamın pişmesi	
Gelir burağı	Halkın üşmesi	
Cennet durağı	Feyzin çeşmesi	
Gülüdür Şeyhim	Akıyor Şeyhim	
Ravza orası	Müride baba	
Yoktur karası	Günaha tevbe	
Aşkın deryası	Dünyada tuba	
Coşuyor Şeyhim	Sallanır Şeyhim	
Çekelim demi	Günahtan soyuk	
Koymaz hem gamı	Rahmete lâyük	
Bir muhkem gemi	Halife kayak--	
Kaptandır Şeyhim	Kaptandır Şeyhim	
Herşeye mâhir	Siddik tariki	
Etmez hem kahir	Bütün mahruki(1)	
Ol taht-el bahir	Bilir lâyük	
Oğludur Şeyhim	Mahirdir Şeyhim	
Çar köşe dolu	Yumuşatır özü	
Dür dökür dili	Hakka niyazi	
Bükülmüş beli	Açıktır gözü	
Sinlidir Şeyhim	Görüyor Şeyhim.	
Aran yolağı(2)	Gönül safası	
Edin dileği	Yoktur cefası	
İki bileği	Arşta kafası	
Ahzeder Şeyhim	Devreder Şeyhim	
Artmış şanları	Hakikat arar	
Mağrib-maşrik yanları	Ümmeti diler	
Nurdur tenleri	Kılı kırk yarar	
Zikreder Şeyhim	Âlimdir Şeyhim	
Kalpler ustası	Geçmiş kıyl-ü kalden	
Çoktur postası	Bilir her halden	
Veliler hası	Çıkmaz gönülden	
Uludur Şeyhim	Lezizdir Şeyhim	
	Bulun orada	
	Çalış burada	
	Memur ukbada	
	Arzeder Şeyhim	

1) Mahruk: yanık, aşk ateşiyle yanmış

2) Yolak: yol, çıkış noktası

Es'ad Efendimiz (Ks); "Mustafa Efendi aile efradınız hasretle bekliyorlar, gidebilirsiniz." buyururlar. Hakikaten o günlerde annesi, "Yavrum nerelerde kaldı?" diye merak ederler. Çünkü Üstadımızın ailesi çok fakîr ve kalabalık bir aile idi. Üstadımız tekkeye giderken, bacanağı Fazlı Hafız Efendi vasıtası ile evin geçimini temin için bir miktar buğday parası verir. Buğday fiatları yükselince adam verdiği sözden dönerek inkâr eder. Buna razı olmayan Peygamber Efendimiz (SAV) gece adamın rüyasında, elinde kırbaçla görünerek gazapla, "Sen niçin yavrumuz Mustafa Efendinin hakkını inkâr edersin?" diyerek dövmeye başlar. Adam feryad-u figanla uyanır. Derhal buğdayı eski fiatla temin ve ev halkına teslim eder. Daha sonra adam bu hadiseyi, kırbaç izlerini göstererek anlatır.

Üstadımız Tekkede 45 gün kalır. Ayrılış esnasında Es'ad-ı Erbilî Hazretleri (Ks) hilâfetnamesini verir. Bu arada, "Mustafa Efendi, tekkenize yadigâr olarak bir şiir söylerseniz memnun oluruz." derler. O da ayrılığın verdiği ızdırapla şu şiiri söyler.

F İ R K A T

İftirak(1) günü gelince mahruk oldu kebedim(2)

Ne acep mesrur olayım gam iledir bünyedim.

Teşbih ettik dergâhını Cennet-i A'lâyâ biz

Münkât(3) olun, kâni olun, budur size takrîrim.(4)

Vasi olmuş kalbi anın, vasfedemem ey yârân

Yerleri, gökleri koysan katıyyen doldu demem

Mü'minin mir'âtı(5) olmuş, sekaleyn'in(6) âmiri

Böyle buldum, böyle gördüm, yoktur hiç gümanım.

Can gidip de ten kalınca, ziya verir imanın

Rabıtaya dikkat edin, feyiz verir mürşidim.

Varis-i Enbiya olmuş, ilmile âmil olur

Âlim olmuş, âmil olmuş, ârif olmuş mürşidim.

Şeriatı tatbik etmiş, tarikatta bittamam

Ahlâkını vasfedemem, güzel kılmış Sübhanım

O mukaddes camilerde hatmü tamam oluyor

Kabiliyyeti olana feyiz verir Mürşidim.

Müntesibin hepsini mahşerde görem demiş

Dahil olun, devam edin, himmetlidir Mürşidim.

1) İftirak: Ayrılık

2) Kebed: Ciğer, karaciğer

3) Münkât: Ayrı, kesilmiş

4) Takrîr: rapor

5) Mir'at: Ayna

6) Sekaleyn: İnsanlar ve cinler

Nideyim, kaldım hazin, sohbetine doymadım

Müftehirim, müftehirim, şeyhim demiş; "Evlâdım".(1)

Elleri harîre benzer, yumşaklıkta işitin

Sözleri şekere benzer, çok halimdir Mürşidim.

Meclisinde hazır olsam, gıll-u ğış(2) kalbden gider

Hulûs ile gider isen, me'yus etmez Mürşidim.

Ellibeş yıl hizmet etmiş Tarikât-ı Aliye

Mürşid olmuş, kutub olmuş, hum mukarreb Mürşidim.

Dergâhinde nice kullar vecd-i hale geldiler

Cezbe alır, feyiz verir, çok mufaddal(3) Mürşidim.

Her ne zaman fikredersem, şevki gelir kalbime

Vekil-i Peygamber olmuş, hakikatte Mürşidim.

Şemâlin vasfedersem, rabîta güzel olur

Ak sakallı, enver yüzlü, aya benzer Mürşidim.

Bahr-i umman dalga dalga tarumar eder aklımı

Vuslatına düştü arzum, tak zinciri Mürşidim.

Arzediyom rü'yetini, lutf ile et himmetini

Baki olan Dîdar'a sen vasîta ol Mürşidim.

Cümle ısyân ile hem rabîtanı yapmışam

Cürmümüzü kabul eyle, kerem eyle Mürşidim.

Kurbîyyetin(4), bu'dîyyetin(5) farkı yoktur seyyidim

Kalbimize eyle ilka(6) feyzini sen Mürşidim.

Üstadımız Şeyh Mustafa Efendi Hazretleri dergâhdan ayrılıp, İstanbul'dan dönüşünü telgrafla Yahyalı'ya bildirince yer yerinden oynadı. Ayrılığına dayanamayan dostları, İhvan-ı bâ safâ ve halis mü'minler büyük bir kalabalıkla ve derin bir sevgi ile karşılamaya çıktılar.

O zamanlarda yaşım sekiz-dokuz arasında idi. Babamın eline varınca hoş bir koku hissettim. Üstad-ı Ekrem'in elinden sirayet eden bu koku, üç ay kadar geçmedi. Kalbinden gelen koku da o kadar derinden ve kalbimden etkiledi ki iki gözümden şiddetli yaşlar aktı. Ağıdımı başkalarının görmesi riya olur diye gizliyordum. Hak tarafından kalbime öyle ilham ediliyordu. Kendimi kırk yaşlarında hissetmeye başladım. Üstadımız geldiği günün akşamı dervişleriyle Hatm-i Hâcegân yaptılar.

1) Müftehir: Öğünen, iftihar eden

2) Gıll-u ğış: dedi kodu

3) Mufaddal: faziletli

4) Kurbîyyet: yakınlık

5) Bu'dîyyet: uzaklık

6) İlka eylemek: Koymak, terketmek

Bacanağı Fazlı Hafız Efendi der ki; "Lafza-i Celâl okunurken, karanfil kokusuna benzeyen bir manevî koku yayıldı. Cematten ilâhî cezbenin tesiri ile yıkılıp düşenler oldu."

Üstadımızın, kutb-ül Aktab'dan aldığı hilâfet sebebi ile, teveccühünden çok kardeşlerimiz bayılmıştı.

Üstadımız Şeyh Mustafa Efendi Hazretleri, halkı irşada sohbet ve zikirleri ile başladı.

Resulullah (SAV), bütün dünyada İslâmın yayılmasıyla netice veren inkılâbınısohbetle adam yetiştirerek başlatmıştır. "Sohbetle yetişenler" manasına gelen ASHAB'ı yetiştirmiştir. (Musahabe l.c, Ramazanoğlu Mahmud Samî)

Bazı sohbet, ilaç gibi, (şeyhile sohbet), bazıları gıda gibi (dinkardeşi ile sohbet), bazıları da mikrop gibi (fasık ve facirlerle sohbet)'dir. Bazıları ile zehir gibi (küffâr, mülhîd ve zındıklarlarla sohbet)'dir.

Büyüklerimiz; "Yolumuz sohbet üzerinedir." buyurmuşlardır. Şeyh Mustafa Efendi Hazretleri (Ks) hemen irşada başladı. Müntesipler gittikçe artıyordu. Es`ad Efendimiz Hazretleri (Ks) teke'de; "Mustafa Efendi rüya görüyor musunuz?" deyince babamız Mustafa Efendi; "Efendim rüyamda evimizden berrak bir su çıkmış, kanallar kazdık, inişe yokuşa gidiyordu." deyince, Es`ad Efendimiz Hazretleri tabirinde; "Kanallar kazdığınız yerlerde ihvanınız olacak." buyururlar. Cidden de öyle olmuştu. İhvan oluktan boşanırcasına akmaya başladı. Bir ara Üstadımız, dervişlerini irşad için şu şiiri yazdı.

Ağart iki yüzünü

Dağıtma hem sözünü

Ayırma gel gözünü

Dikkatle bakmak lâzım

Açmalı basireti

Görmeli hem rü'yeti

Bulmalı hem izzeti

Sıdk-ı hulûs da lâzım

Sabr-ı cemîl yapmalı

Emr-u ferman tutmalı

Geceyi gündüze katmalı

Halvet de tamam lâzım

Riyadan olsan berî

Ara sevgili yârı

İbadete ver seri

Daim sürünmek lâzım

Şifa bil ekl-i şûrbi(1)

Mürşid, dertler tabibî

Bul sevgili Habîbî

Riyazat daim lâzım

Ümrün bir bir kesiyor

Nefsin âşık asıyor

Arif ona basıyor

Tevazu-u kâmil lâzım

Her şeyden olun denî

Zikreylen dün-u günü

Kâmil edin imanı

Ma'rifet daim lâzım

Hıfzet. sırrı hakikî

Eyle ah-u enîni

İhya eyle gönülü

Mevlâma salât lâzım

1) Ekl-ü şûrb: yeme içme

Ara derdine derman
Şifalar verir Deyyan
Gaflette yatma, uyan
Mürşide devam lâzım

Emmare koymaz irfan
Ara derdine derman
Geçmeyen olur hayvan
Levvameye yol yazım

Mülhime zevk-u safa
Orda görmezsin cefa
Mutmainne derdine şifa
Oraya izzet lâzım

Nefs-i Mardiyeye durur
Görmeyen gözü kördür
Oraya giren kutupdur
Sıdk ile teslim lâzım

Emmarenin emrine
Suvar(1) olma ey kişi
Akıt gözünden yaşı
Haşyetullah çok lâzım

Levmeder leyl-u nehar
Gönül etmesin karar
Gözünü dağlara dayar
Süratle gitmek lâzım

Nefs-i Radiyye nerde
Çalış nasıl var gör de
Daima olur nurda
Oraya dikkat lâzım

Makamatın rütbesi
Kutb'um kulların hası
Memur'da var sevdası
Arayıp bulmak lâzım.

Şeyh Mustafa Efendi (Ks); "Derviş kimdir?" diye sorulunca dervişi şöyle tarif ederdi:

DERVİŞ; kapı aşiği demektir. Üzerine basıp geçenlere seslenmez. Şikayet etmez, fakat buna riya karışabilir. "Bu ne iyi adam, hiç seslenmiyor." desinler diye yapabilir.

DERVİŞ; yağılmış toprağın üzerine hafif su dökülmüş halidir. Üzerine basılınca yayılır, bunda da riye olabilir. "İyi insan" desinler diye sesleniyebilir.

DERVİŞ; Ensesine sille vuranla, ağzına helva vereni eşit tutandır. Fakat buna da riya girebilir.

Bütün bu tarifleri yaptıktan sonra, tasavvufu ruhunda yaşayan Üstadımız; akıllara hayret veren şu tarifi yapar:

DERVİŞ; BİR AN ALLAH'DAN GAFİL OLMAYAN, ALLAH'I BİR AN OLSUN HATIRINDAN ÇIKARMAYAN, HUZUR-U DAİM SAHİBİ OLANDIR.

Cüneyd-i Bağdadî(Ks); "Sofî toprak gibidir. Her fena şey ona atılabilir. Fakat ondan sadece güzel şeyler çıkar. O yeryüzü gibidir. Üzerinde iyi de kötü de yaşar. O herşeyi gölgeleyen bulut, yeryüzünü sulayan yağmur gibidir." der.

Üstadımız, derviş hakkında şuşiiri söylerdi:

Kıyl-ü kâl kalbden çıkmayan derviş m'olur?

Bal diyen dil ile baldan tatmayan derviş m'olur?

Nâr-ı firkat küdrünü(1) kaldırmayan gönülden

Hasret odu ciğerini yakmayan derviş m'olur?

Ar-ı namus şişesini hakikat hacetine

Darb-ı şedîd(2) ile vurup kırmayan derviş m'olur?

Yed-i süflâ(3) terkin urup, yed-i ulya(4) bulmayan

Câm-ı aşkı dest-i Gavs'dan içmeyen derviş m'olur?

Kün felek-i tis'adan(5) marifet aramayan

İlm-i ledün tefsirini bilmeyen derviş m'olur?

Emmâreyi sular gibi akıtmayan her yere

Tevazu-u kâmil ile kâmil olmayan derviş m'olur?

1) Küdr: Kederler, ızdıraplar, üzüntüler

2) Darb-ı şedid: Şiddetli darbe

3) Yed-i süflâ: alan el, liyakatsız el

4) Yed-i ulya: veren el, yüce el, liyakatlı el

5) Felek-i tis'a: Dokuz gezegen, dokuz alem

Ol hakikat bahrinin mecmâin(1) arzu kılan

Süre süre nehre varıp akmayan derviş m'olur?

İzzet-i nefis deyip mağrurlanan denî kişi

Düşmanından vefa uman ol kabih(2) derviş m'olur?

Mağrur olma dört şeye dedi, Cihanın gülü

Harr-uşşitâ(3), dıhk-ul a`da(4) bilmeyen derviş m'olur?

Ey zahid, nisa emrine iltifat etme sakın

Ol münevver Nebî ile olmayan derviş m'olur?

İhtiyâr-ı ef'al(5) ile say eden subh-u şâm(6)

Gayr-ı ihtiyarî fiile kılmayan derviş m'olur?

Ol saadet tacını ilm-i ezelden giymeyen

Heba etse ömrünü tûl-i mezîd(7) derviş m'olur?

Ta ezal bezminde ikrar etti ise ruhumuz

Akaid-i diniyyesin bilmeyen derviş m'olur?

Elçi olmuş Azazile(8) emmareyi bilmeyen

Gavher-i hakikiyyesin hıfzetmeyen derviş m'olur?

Kibir, riya, süm'a, ucub tavlesinden ey amû (9)

Terk-i izzet, terk-i şanı urmayan derviş m'olur?

1) Mecmaîn: Hepsinin

2) Kabih: Çirkin

3) Harr-uşşitâ: Kışın sıcağı

4) Dıhk-ul a`da: Düşmanın gülmesi

5) İhtiyâr-ı ef'al: İsteğe bağlı hareketler, kendi isteği olan iş

6) Subh-u şâm: Sabah akşam

7) Tûl-i mezîd: Uzun emel, istek

8) Azazil: İblis, şeytan

9) Tavle: masa

Güzel ahlâk, Allah Resulü'nün ve bilcümle Enbiya ve evliya'nın sıfatıdır. Nitekim bir Hadis-i Şerif'de; HÜSN-Ü AHLÂK ULU ALLAH'IN AHLÂKIDIR. buyurulmuştur. Bu sebeple İslâm Dini'nde ahlâk-ı hamîde kadar mühim bir vazife yoktur. Allah-u Te'alâ, Yüce Kur'anında Resul-ü Ekremi'ni sena ederek; "Habibim, sen muhakkak pek büyük bir ahlâk üzeresin." buyuruyor.

Hem de bahtiyar şol kimsedir ki, nefsi zelîl, ahlâkı güzel, içi pâk, tıyb-i nefis ve hüsn-ü hal kendisinde hasıl olmuştur. Ahlâk-ı hamîde ve amel-i salîhi adet edin ki, Allah-u Zül Celâl huzurunda mahcup olmayasın.

İnsan iki şeyden mürekkeptir:

A- Ulvî ruh

B- Süflî nefis.

Ahlâk iki kısımdır:

A- Ruhun ahlâkı (daima aslı gibi kudsi, nuranî ve makbuldür)

B-Nefsin ahlâkı (daima zulmanî, süflî ve merduddur)

Ahlâk-ı hasene; imanın kemâli, ahlâkın kemâli ile dir.

Resul-ü Ekrem (SAV); "İMANIN KEMALİ GÜZEL AHLÂKDIR" buyuruyor. Zira iman nuru, yaratıldığı vakit ahlâk-ı hasene nuruyla kuvvet buldu. Ahlâk-ı zemîme zulmetiyle zayıfladı.

Ahlâk-ı hasenenin menşei ikidir:

A-Hilm

B-Tevazu

Bu iki ahlâk anne ve baba gibidir. Sair ahlâkların meydana gelmesine sebebedir. Bu iki ahlâk ile muttasıf olanlar, diğer güzel ahlâklara nail olurlar.

Hilm hakkında Hazreti Peygamber (SAV); "HALİM OLANLAR, DÜNYA VE AHİRETTE BÜYÜK VE MUHTEREMDİRLER." buyurmaktadırlar.

Tevazu hakkında da gene Peygamberimiz (SAV); "CENABI ALLAH; TEVAZU EDİNİZ DİYE BANA EMİR BUYURDU." demektedirler.

Ahlâk-ı zemîmem; Cenabı Allah, küfrün zulmetini yarattığı vakit, ahlâk-ı zemîme ile küfre kuvvet verdi.

Ahlâk-ı zemîmenin menşei ikidir:

A- Hubb-ü dünya

B- Şehvet.

Ahlâk-ı zemîmeler bu iki ahlâktan meydana gelip şubenirler.

Hubb-ü dünya hakkında Peygamberimiz (SAV); "DÜNYADAN VE ZİYNET METAINDAN MUHABBETİNİZİ KESİNİZ." buyurmaktadırlar.

Şehvet hakkında da Peygamberimiz (SAV); "LİSANINI MENHIYYATTAN VE FERCİNİ FUHŞİYYATTAN KORUYAN CENNETE GİRER." buyurmaktadırlar.

Hubb-ü dünya, şehvete sebep olur. Şehvete intikama taalluk ederse gazab olur. Ziyadeye (çoğalmaya) taalluk ederse hırs olur. Tefavvuka (yükselmeye) taalluk ederse kibir olur. İzale-i nimete (nimetin elden gitmesine) taalluk ederse hased olur.

Bu iki sıfattan (hubb-ü dünya ve şehvet) selamet, her ahlâk-ı zemîmeden kurtuluş olur. Nefs toprağından ruh madenini kurtaran makbul olur.

Nice bir hal-i hayrette ruhum vîraneni bekler

Vücuttaki bâr-ı tahtı acep emmare mi bekler?

Bütün vücud menahî irtikap etmiş durur heman

Benim cismin durur böyle, akıl bir canibi bekler.

Bütün derde deva halvet, bu varlıklar büyük illet

Benim nefsim diler izzet, şeyatîn yanını bekler.

Bu akl-ı kâmilin ceysi(1), hücum ister âmirinden

Velâkin esliha(2) yoktur, bütün havale mi bekler?

Bütün emraz-ı batına birikmiş yed-i tahtına

Kıyamen hep mutilerdir, fesad için yanını bekler.

Bu emmare ne cihete hücum etsə fırsat yoktur

Elin kılıca vursan, fırsat için yanını bekler.

Bu varlıklar bütün zillet, karşımda bir büyük zulmet

Ruhun işi daim sohbet, melekler yanını bekler.

Bu mürşid bize bir nimet, bilmeli tâc-ı saadet

Eriştirir bize vuslat, Cemalullahı kim bekler?

Tamamı hırsıla bile kibir, riya yoldaştır ona

Tevekkül kanaata karşı, aduvsler istihkâm bekler.

Aduvsler ekberi Şeytan, adur emmareye yâren

Aklın yoldaşı hem Kur'an, Letaif-i seb'ayı bekler.(3)

İnayet senden ey Ma'bud, İsmindir dertlere tabib

Resulündür güzel Habîb, Cebrail yanını bekler.

A'na ümmet olan kullar, küşad(4) olur O'na yollar

A'nın vasfını söyleyen diller, Kiramen Katibîn bekler.

Aman ALLAH meded eyle, çürüye nefsim, yok ola

Akıl makamını bula, İmanım yoldaşını bekler.

Gözüm ibret ile bakmaz, buka(5) ile yaşı dökmez.

Bu sivadan elin çekmez, fasıklar yanını bekler.

Bu me'mur kulunun ya Rab! Bürümesin gözün nikab(6)

Rızana ere mi acep, Rahmetinden nasip bekler...

1)Ceyş: ordu, asker

2)Esliha: silahlar (3)Letaif-i Seb'a: Yedi lâtif duygu(kalb, ruh,

4)Küşad: açılmak sır,hafî, ahfa, nefis,...)

5)Buka: Ağlamak

6)Nikab: perde

Mâsivâ: Allah-u Tealâ'nın dışında her şey ile kalben ilgiyi keserek, huzuru daim'de olmaktır.

Şeyh Mustafa Efendi'nin (Ks) hane-i saadetleri iki odadan ibaret idi. Bu durumda (15) kişilik ailesi ile odanın birinde otururlar, diğer oda ise misafirlere ait idi. Salıkları defalarca geniş bir ev yapmak için müsaade istemişlerse de, dünya ve zînetine gönlünü kaptırmayan Üstadımız müsaade etmediler. Bu hususta dervişlerini irşad için şu şiiri söylediler.

Ben sivayı sevmezem
Kalbime de koymazam
Gayri seveda bilmezem
Rehberimden dönmezem.

Düşman fırsat bulmasın
Yanıma da gelmesin
Gönlüm iğva kılmasın(1)
Ben va'dimden dönmezem.

İhlâsımdan ayırma
Gönlüme gurur verme
Sualim ağır sorma
Ümidimi üzmezem

Viranemin tamiri
Mürşidim gönül nuri
Dilerim ben hayır
Şerre karşı varmazam.

Tecellâ-yı kemâli
Verme tul-i emeli
Daim ALLAH demeli
Mâlâyâ'ni sevmezem.

Elden bize ne lâzım
Gıvbet etmeyin gözüm
Ağarsın iki yüzüm
Siyah yüzü sevmezem.

Me'mur haldaşın ara
Derdine büyük çare
Dua eyle pedere
Gayri peder bilmezem.

1) İğva: Azdırmak, ayratmak

Yüce Allah(CC); "ALLAH KATINDA DERECEŚİ EN ÜSTÜN OLANINIZ, ENÇOK TAKVA ÜZERİNE BULUNANIZDIR." (Hücurat 13) buyurmuştur.

Resul-ü Ekrem (SAV); "Cenabı Allaha muti (itaat eden) ve muttaki olandan başka kimse âkil değildir." (Kenzül İrfan, s. 33)
Yine Peygamberimiz (SAV) "Cenabı Allah kendine muti olan kimseyi her şeyden mahfuz eder." buyurmuştur. (Kenzül İrfan S. 32).

Üstadımız Şeyh Mustafa Efendi (Ks) Allah'dan çok korkar, Şer-i Şerif'e muhalif hiçbir harekette bulunmazdı. Üstadımızın, Hafız Hasan isminde çok muhrik sesli bir ağabeyi vardı. Ezan okuduğu zaman cemaat kendinden geçer, mest olurdu. İsbet-i âyn(gözdeğmesi) sebebiyle kıymetli damadımız Hafız Ahmet gibi. (rahmetullahi aleyh) o da genç yaşta Hakk'ın rahmetine kavuşur.

Ağabeyi H. Hasan'ın düğün merasimi olurken, Pederimiz Şeyh Mustafa Efendi (Ks) ondört yaşında imiş. Mahalle yakınlarında sürülerini otlatan Ramazan Ağa isimli aşiret ağasından düğün yemeği için otlakiye olarak iki keçi alınır. Halbuki keçiler başkasına ait mer'ada otlatılarak beslenmiştir. Allahdan çok korkan ve bir haram lokmanın insanın maneviyatına yaptığı zararları bilen babam, kapıya durup, çocuk yaşta olmasına rağmen, "Bizim yemeğimizi yemeyin, ona haram karıştı." ikazına rağmen, davetliler onun sözlerine itibar etmeyip yemeği yerler. Babam otlak sahipleri ile helalleşmenin yollarını arar. Bir Ramazan-ı Şerif'de bu aşirete imam olur. Çadırdaki iş ve duman içinde vazife yapar. Bu iş ona seferberlik dönemindeki dört yıllık savaş halinden ağır gelir. Müddet bitince ücreti toplanarak kendisine verilir. Babam Ramazan Ağanın parasını iade eder. Sebebi sorulunca düğünde olan biteni anlatır. Babamın Allah korkusu onu uygulandırır. "Beni kendine baba ettin." diyerek iki keçiyi daha bağışlar. Bu hadise üzerine aşağıdaki mısralar yazılmıştır.

Kurtarır kürbetten(1) senin canını
Ah-u enîn ile Allah korkusu
Hasımlardan alır senin yakarı
Ah-u enîn ile Allah korkusu

Nefs-i emmarelikten tamam çıkarır
Şeytanın elinden yakarı alır
Zulmetli kalbine hem cıla verir
Ah-u enîn ile Allah Korkusu

1) Kürbet: Tasa, sıkıntı, keder

Gönlüne irfanı tamam doldurur
Ayn-el yakîn hakikati bildirir
Ahzeder(1) elini seni kaldırır
Ah-u enîn ile Allah korkusu

İki kanat ile seni uçurur
Hübb-u dünyadan, birden geçirir
Kevser ırmağından tamâm içirir
Ah-u enîn ile Allah Korkusu

Çok maharet verir akıl dostuna
İrfanlar doldurur niyet kasdına
Adüvler at salamazlar üstüne
Ah-u enîn ile Allah Korkusu

Tefvîz-i umûr et Perverdigâre(2)
Ulaştırır seni Sevgili Yâre
İrtibat-ı kalb yap Gavs ile Pîr'e
Ah-u enîn ile Allah korkusu

Masiva'dan bütün elin çekdirir
Ciğerini yakar, gözden döktürür
Ol Azîm Mevlâ'ya boyun büktürür
Ah-u enîn ile Allah Korkusu

İzzet ararsan Me'mur, sabreyle
Yâd et mü'minleri daim hayr ile
Bütün matlubunu verir ol Mevlâ
Ah-u enîn ile Allah korkusu

Üstadımızın zamanında camilerde vaaz edilmesi yasaktı.
Buna rağmen o, İslâmî görevini ifa için çeşitli baskı ve sıkıntıların
altında bile vaaz etmeye çalışırdı.

Üstadımızla beraber Veli Hacılı Mahallesine, Fazlı
Hafız'ın yanına gidiyorduk. Yolda hal galebe çaldı. Karacatepe'nin
eteğinde bulunduğu yere oturarak aşağıdaki şiiri yazıp bana verdiler.

Ülenlerden ibret almaz

Ne acep halim var benim

Nefsim serkeş, yola gelmez

Ne acep halim var benim?

Ceset yoktan olmuş iken

Ruhum arştan gelmiş iken

Bu dünyada bulmuş iken

Ne acep halim var benim ?

1) Ahzetmek: Almak, tutmak

2) Perverdigâr: Koruyan, velinimet, Terbiye eden, Allah

Ta aslımı bilmez iken
Kâmil insan olmaz iken
Derde çare bulmaz iken
Ne acep halim var benim?

Sonum azap mı, sevap mı
Yoksa Nâr'ında ikab mı.
Bu sır bana hicab mı
Ne acep halim var benim?

İşarettedir sarahat
Gösterilmedim selâmet
Vazifemde ettim isâet(1)
Ne acep halim var benim ?

Nâs'a ettim çok nasihat
Sanki bulmuş gibi necat
Ettiğin bulursun elbet
Ne acep halim var benim ?

Ezelimde saadet me
Bilemem ben şekâvet mi
Sonum nasıl, selâmet mi
Ne acep halim var benim?

Emnaremi ezemedim
Dalgıç olup yüzemedim
Su-i ahlâkı bozamadım
Ne acep halim var benim ?

Hizmet ettim şeriate
Hadim oldum tarîkate
Aynı düşmüşem cinnete
Ne acep halim var benim ?

Me'mur hasret ile ağla
Sabrile emnarenî bağla
Verme emeğini sele
Ne acep halim var benim ?

Pederimiz Şeyh Mustafa Efendi (Ks)'nin dilinden,
Ledünnî ilim ile sel gibi mânevi sözler akardı. Zaptedilmesi çok güç
olduğundan birçoğu zayıf olmuştur. Dervişlerinden Kılavuz Hafız Efendi
pek zor kaydedirdi. Kitapları arasında bulunmuş şu şiir de kendisine
aittir.

Şu cihanda senden edna(2), mağbun(3) kişi var m'ola?
Zayıf olmuş aciz ömrün, Şu gözlerim kör m'ola?

Dar-ı dünya(4) ni'metini istemez arif olan
Ben gibi nefesine teslim olan kişi var m'ola?

- 1) İsaet: Kötü iş yapmak, kötülük yapmak
- 2) Edna: adî, alçak
- 3) Mağbun: Şaşkın, şaşırılmış
- 4) Dar-ı dünya: dünya evi

Kendimi dîvane bilip, müddeâmı isbat için(1)

O1 semâ-yı envar(2) içre, hüsn-ü sitim(3) var m'ola ?

Maye(4) aslım düşünsem, ucüb-kibir giremez

Ef'alimde(5), ekvalimde(6) hoş tevazu var m'ola ?

Alem-i ervahda ruhum ahd-i misâk verdi mi ?

Serkeş nefse uyup, ahdimi bozdum m'ola ?

Me'murum deyip de cihanda kendim gösterdiğim

Makamım hem süfliyatda, benden edna var m'ola ?

1) Müddeâ: Dava, iddia olunan şey

2) Sema-yı envar: Göklerin nuru, Nurlar seması

3) Hüsn-ü sit: iyi isim, şan şöret

4) Maye: maya, temel, esas

5) Ef'al: fiiller

6) Ekval: sözler

TEVHİD; "LÂİLÂHE İLLÂLLAH MUHAMMEDÜRRESULULLAH" kelâmını lisanen ikrar ve kalben tasdik ile İslâmı tesis eden cümle-i şerîfedir. "LÂİLÂHE İLLÂLLAH", İslâmın tamamlayıcısı; "MUHAMMEDÜRRESULULLAH" ise tamamlanmıştır. Onun içindir ki ariflerin sohbeti hem ibadet ve hem de tevhiiddir. Bu makam velîlerin hali olup, kesret (varlıkları çok olarak görme) âleminde, "Vahdet" müşahade eden Evliya-i muhakkikîn, sermedî zevki göze sığdırmak, tarif etmek için hususi bir lisanla konuşmuşlardır ki, onun adına TASAVVUF derler.

Hadis-i şerîf'de, Kelime-i Tevhid'un faziletleri şöylece bildirilmiştir:

"LÂİLÂHE İLLÂLLAH, CENNETİN ANAHTARIDIR."

Bir diğer hadis-i şerîfte de; "LÂİLÂHE İLLÂLLAH DİYEN EHL-İ İMANA, ÖLÜMÜNDE ŞİDDET, KABRİNDE ZULMET, HAŞRİNDE VAHŞET, HAVF VE HAŞYET YOKTUR." buyurulmuştur.

Tevhid imânın nuru
Mü'minlerin hem yâri
Verir kalbe süruru
LÂİLÂHE İLLÂLLAH...

İrfanını artırır
Maşer günü kurtarır
Mizanda ağır gelir
LÂİLÂHE İLLÂLLAH...

Arşın kürsün direği
İhya eder yüreği
İbadetin direği
LÂİLÂHE İLLÂLLAH...

Seninle cihan kaim(1)
Okuyan olmaz naim(2)
Rızaya garip yolun
LÂİLÂHE İLLÂLLAH...

Bütün manasından çıkar
Münkirleri nâra yakar
Aşıklar hep seni çeker
LÂİLÂHE İLLÂLLAH...

Bilin Allah kelâmı
Kalbde koymaz elemi
Her lâhzada demeli
LÂİLÂHE İLLÂLLAH...

Şifa olur canına
Kanat takar yanına
Kemâl verir dinine
LÂİLÂHE İLLÂLLAH...

1) Kaim: Ayakta durma
2) Naim: uyuyan

Okuyanlar necat bulur
Her harfinden melek olur
Sahibine istiğfar eder
LÂİLAHE İLLÂLLAH...

Birliği isbat eder
Okuyan cennete gider
Koymaz gönülde keder
LÂİLAHE İLLÂLLAH...

Me'mur kesme dilinden
Ayrılmı hiç yolundan
Düşmesin hem feminden
LÂİLAHE İLLÂLLAH...

Bir Allah'ı bildirir
Gönle irfan doldurur
Yarın seni güldürür
LÂİLAHE İLLÂLLAH...

Muradım hep sizin için
İsyandan bütün kaçın
Düşün manada-için
LÂİLAHE İLLÂLLAH...

İLLALLAH DERİM !

Bir ara, Ustadımız Şeyh Mustafa Efendi (Ks) Hazretlerinin irşad hizmeti ve zikir meclisleri ergellenmek istenmesi üzerine aşağıdaki şiir söylenmiştir.

Gözlerim göğe dikilse
Ruhum şiddetle çekilse
Dişlerim ağızıma dökülse
Ben yine İLLALLAH derim...

Kocasam, belim bükülse
Boynuma lâle takılrsa
Cesedim nâre atılrsa
Ben yine İLLALLAH derim...

Herkes taşlar atsa bana
Bütün millet olsa bir yana
Hançer vursalar tatlı cana
Ben yine İLLALLAH derim...

Kesseler, kanım dökseler
Bütün evlerim yaksalar
Yerine reyhan ekseler
Ben yine İLLALLAH derim...

Hicvetseler kalmasa nâmım
Ukba için olsa gamım
Verilse yedime ecel câmım(1)
Ben yine İLLALLAH derim...

Toprağın altına girsem
Meleklerle cevap versem
Bütün terlere gömülsem
Ben yine İLLALLAH derim...

Düşmanlar ortaya alsalar
Bir bir saçım yolsalar
Tenim pare pare kılsalar
Ben yine İLLALLAH derim...

Me'mur kesmez ümidini
Göster Cemalin nurunu
Her nere dönse yüzünü
Ben yine İLLALLAH derim...

1) Ecel Câmı: Ecel bardağı

Aşk; çıkar vâ fayda aramayan, bir hedefte sona ermeyen güçlü istek...

Aşk; insanın hayat yolunu aydınlatan güneş, bu yol biraz çileli, ızdıraplı, zor... Ama önünde hendekleri, uçurumları yok...

Mesnevi şerhinde (IŞK) kelimesi için şöyle diyor: Aşk, (ışk) demektir. Işk ise sarmaşık kelimesinden alınmıştır. Sarmaşık, nasıl sarıldığı yeri istilâ eder. Her tarafa yayılırsa, aşk da girdiği kalbi, hatta insanın vücudunu öylece kaplar."

Üstadımız, "AŞK" için şu şiiri söylemiştir.

Nice kulların düştüler dağa

Sevdalanıp aşkın yüzünden.

Varlıktan eser zerre kalmayıp

Mecnun oldular aşkın yüzünden.

Akıtıp gözden kanlı yaşları

Mahrûk oldular aşkın yüzünden.

İbret gözüyle daim bakarken

Maksuda erdi aşkın yüzünden.

Gayri ihtiyari Üryan oldular(1)

Garip kaldılar aşkın yüzünden.

Dağlar başında mekan tuttular

Açlık gördüler aşkın yüzünden.

Matluba vuslat arzu kılarken

Meşakkat çektiler aşkın yüzünden.

Tâ ebed mestan(2) olup kalanlar

Mest ile yıkıldı aşkın yüzünden

Cemalullah'a yanıp kül olan

Maksuda erdi aşkın yüzünden

Ar-ı namusu atıp ardına

Pare pare oldu aşkın yüzünden...

1) Üryan: çıplak

2) Mestan: Kendinden geçmiş, mest

Üstadımız Şeyh Mustafa Efendi (Ks) Hazretleri, birden aşka gelerek şiirler söylerdi. Aşağıdaki şiir bunlardan biridir.

İleli(1) Kalbimin hüznü, firakın ah-ü zârından,
Kanamaz kalbimin batnı(2), visalın aşk-ı şevkinden(3)

Teferruat-ı edviyye(4), şifa verir derunuma,
Lâtifin lûtfunun gayri, safa gelmez sivasından.

Beka mülke nihayet yok ki, andan sormak olamaz.
Makam-ı müşahade gören, masum olur seyyiattan.

Fenafillâh, Bekabillâh sırrına ermiş o şey-en-lillâh.
Ki Vahdet nuruna ermiş, ma'lûm olmaz mahviyattan.

Felek-i tis'adan geçip, anın ruhu safa olmaz,
Yazılan yed-i kudretle silinmez levh-u mahfuzdan.

Güruh-ı şah-ı evliya, minel bab ilel mihrab(5)
Ki Gavs'ından himmet almış, doyulmaz hiç füyûzattan.

Makam-ı Nebî'ye varamaz, veliler dar-ı ukbada,
Rical-i gâibin çoğu gıdalanır kutbundan.

Temenna-yı tereccîdir(6), Huda-yı Lâyezalinden,(6a)
Rahîm'in hilmini ister, Azîm-i zût-tevalîden.(7)

Nedametle nice gümrah, selâmet buldu zahmetten
Gafûr ismin aşkına, ayırma bizi rû'yetten.

Bu Me'murun gıdasın ver, cüda(8) etme visalinden,
Habibin Mustafa nuru, baîd(9) kılma lîvasından.

1) İleli: illetli, hastalıklı

2) Batın: İç, karın, Bir şeyin manevi yönü

3) Visal: vasıl olma, kavuşma, sevdiğine ulaşma

4) Teferruat-ı edviyye: Şifa tarifeleri

5) Minel bab ilel mihrab: Kapıdan-mihraba, baştan sona kadar

6) Terecci: Rica etme, yalvarma

7) Azîm-i zût-tevalî: Ebedî olan Yüce Allah

6a) Huda-yı Lâyezal: Ebedî olan Allah

8) Cüda: ayrılık

9) Baîd: uzak

Üstadımız Şeyh Mustafa Efendi (Ks), bir seher vakti postu üzerinde coşkun şekilde ağlayıp gözyaşı dökerken, "Allahını seversen söyle baba, niçin ağlıyorsun?" diye sorunca; "Oğlum, bu gece rüyamda, Fahr-i Kâinât Hazreti Muhammed Mustafa (SAV)'i gördüm. Muazzam bir kürsü üzerinde imiş. Ben de yanında otuyordum. Kürsüden inip beni kucaklayarak alnımdan öptü. Boğazıma kadar içim doldu, dayanamıyorum." diye cevaplayarak şu şiiri söyledi.:

Ne yüz ile sana varam
Yüzüm kara, nasıl duram
Habibin Mustafa nuru
Uzak kılma safasından.

Muhammed Mustafa-(SAV) gelir
Ümmetine şefi` olur
Sadık ümmet anı bulur
Ayırma bizi Rahmetten.

Tutulur defter elinde
Okunur hem huzurunda
Bütün safa, cinanında(1)
Ayırma bizi, rü'yetten.

Bütün mahlûk olur üryan
Salih kullar olur kisvan(2)
Günahkârlar olur pişman
Ayırma bizi mürşidden.

Mizan başına varınca
Amelimiz veznolunca
Günahım hem bilinince
Ayırma bizi lûtfundan.

Bütün ihvan ile olsak
Ki mürşidimize varsak
Habibin cemalin görsek
Ayırma bizi şefaâttten.

Bu Me'murun duasını
Kabul eyle Azîm Allah(CC)
Ki Ğaffar-üz-zünub sensin
Ayırma bizi Ğufrandan.

-
- 1) Cinan: cennetler
2) Kisvan: elbiseli, çıplak zıddı

Üstadımız, Peygamberimiz (SAV)'e olan aşkıyla şu
naatı söyler:

Şu cihanda ya Muhammed, senden a'lâ bulunmaz.
Hak Habibisin, lûtfeyle, Ya Muhammed Mustafa!

Ya İlahî kıl inayet, ol Habibin aşkına
Ümmetliğe kabul eyle, ya Muhammed Mustafa!

Cümle mahlûk adedince, yüzbin salâvat olsun
Her ni`met senden olmuş, ya Muhammed Mustafa!

İsm-i Pâkin yâd olunca, vacib olur salâvat
Ruz-i Cezada(1) şefi` ol, ya Muhammed Mustafa!

Bütün mahlûkat içinde, hüsn-ü ahlâk sendedir
Cennetine davet eyle, ya Muhammed Mustafa!

Kelimetullahı ilâm için çektin çok zahmet
Siiznillâh yardım eyle, ya Muhammed Mustafa!

Mücrimim, geldim Bab-ı Rahmaña, hemen durdumda
Mahrum etme bu Me'muru, ya Muhammed Mustafa!

---

1) Ruz-i Ceza: Ceza günü, kıyamet

Şeyhinin vefatını manen duyan Üstadımız, kağıt ve kalem eline alır, gözyaşları arasında aşağıdaki şiiri yazar:

Namın şamil(1), şarka, garbe
Nefsile başladık harbe
Yapıldı bize darbe
Sabr-ı cemilli Efendim.

Hakikat mülkünün şehri
Füyuzat bahrinin nehri
İçirdiler m'ola zehri
Şehiddir benim Efendim.

Kurulur bir ulu divan
Cem olup hep pir-i izâm
Mürşidim der bütün ihvan
Arar müridin Efendim.

İtaatı emr-ü ferman
Arar her derde derman
Din yolunda oğlun kurban
Verendir benim Efendim.

Bahr-i füyuzatın kaynar
Nuş eden(2) aşkına kanar
Kalb üstünde şevkin döner
Münevver benim Efendim.

Me'mur efkârını düzelt
Mürşidin izini gözet
Hak nârından etsin âzât
Vesilem benim Efendim.

1) Şamil: Yaygın, yayılmış

2) Nuş etmek: içmek

Üstadımız Şeyh Mustafa Efendi (Ks) Hazretleri bir ömürboyu hasretiyle yandığı ve oraya vasıl olabilmek için malı mülkü bırakıp sadık yârânı Kılavuz Hafız ve Fazlı Hafız Efendilerle beraber yaya olarak gitmeyi bile göze aldığı o mübarek beldelerin iştiyaki ile yanmıştır. Bu mevzuyu işleyen satırları birlikte okuyalım.

Ey kasdı Hicaz vuslatı Yazdana eresin
Arzeylediğin şebekeye yüzün süresin.

Dilhaneni mamur edüben nâr-ı firkaatle
Beyt-ül Haremin havlini hem tavaf kılasın.

Taharetin tamam ediben ihram giyince
Mâtlubuna nail oluben ta'zim kılasın.

"Lebbeyk, Lebbeyk" sadası Arş-ı Kürs'e erince
Hüccaca istiğfar eden meleği göresin.

Beyt-ül Haremin etrafı da kubbeli bütün
Mahruk oluben zemzem ile berde(1) eresin.

Me'mur ya niçin yollarına kurban olaman
Hak lütfederse maksuduna bir gün eresin.

Ravza-i pâkinde haysın rû'yetini isterim
Rûz-i ceza arzolunca eyle bize şefaât

Istima(2) etsem ismini vacip olur evvelâ
Terkedersem azap olur ruhuna sal-salâvat

Haşr-ü neşri, sırat, mizan kurulur ulu divan
Vechi nuruyla müzeyyen öbür orda Arasat.

Zümre zümre iki fırka, tefrik olunca heman
Ümmeti için ağlayıp, dolanır eder gayrêt.

Sancağı altında bütün Enbiya-i Mürselîn
Cümle uşşak(3), cümle ebrar(4) mü'minîn-i mü'minât.

Senin için halk olundu, âlem-ü ekvan(5) tamam
Olmasaydın gelmez idi mümkünât-ı mevcûdat.

1) Berd: serinlik

2) İstima: anma

3)Uşşak: aşıklar

4)Ebrar: iyiler

5)Alem-i Ekvan: Yaradılmışlar alemi

Ab-ı Kevser de muadil olamaz, fem-i Yârına
Hakdan olur, sana ihsan eyledi Mevlâm nusret.

Yansa canım küller gibi olsa bu cism-i beden
Şevkinle dolsa kalbim, vâfına yok nihayet.

Sevgili yârı Sıddîk, Osman, Ali hem Faruk
Yardım eder Ümmetine, Hakdan olur inayet.

Yattığın toprağa hem muadil değil cinan
Belki yerler, belki gökler, Arş-ı azâm nihayet.

Senin için nice aşık yandılar, tutuştular
Ya ilâhî kıl tecelli, Habibin aşkına medet.

Senin için otuziki dışın çektirdi velî
Veysel Karanî denilmiş, inşaallah sonu selâmet.

Leyl-ü nehar düştü arzum Ravza-i pâk-i Resule
Cümle huccac, cümle ihvan ile eyle sen bize nusret.

Me'murum deyu ad verdi, Kutb-u Zaman-ı cihan
Müntesibin hepsi, dilerim bulsun selâmet.

Bütün emraz bulur şifa
Anı seven görmez cefa
Sende Muhammed Mustafa
Düştü arzum Medine'ye.

Orada olmaz cinayet
Kimseler etmez hiyanet
Sende sahib-i adalet
Düştü arzum Medine'ye.

Kâr etmez dil olsa sırça
Ecel câmindan kim içe
Cismi olup yetmiş parça
Düştü arzum Medine'ye.

Gözüm bir görse de ölsem
Resulullahı hem görsem
Ravzanda canımı versem
Düştü arzum Medine'ye.

Bu sevdalar geri kalmaz
Seni seven oda yanmaz
Mümkirler kadrini bilmez
Düştü arzum Medine'ye.

Görürsen gam yeme heman.
Senin vasfın durur beyan
Sendedir sahib-i Kur'an
Düştü arzum Medine'ye.

Yitiren matlubun arar
Şu gönlüm eylemez karar
Nerdedir Haydar-ı Kerrar(1)
Düştü arzum Medine'ye.

Siva canibinden geçen
Ecel câmindan içen
Kanatlanıp tamam uçan
Düştü arzum Medine'ye

Senin aşkın cemaliyle
Yakar özleri hiç koymaz
Bütün alemlerin zevki
Düştü arzum Medine'ye.

Bu Me'mur arayıp gezer
Siva endişeden bîzar
Aşıklar matlubunu arar
Düştü arzum Medine'ye.

1) Haydar-ı Kerrar: Yılmayan Aslan, Hz. Ali (RA)

Şeyh Mustafa Efendi (Ks) Hazretleri, tefekkür-ü mevte büyük önem vererek bu konuyu şiirlerinde sık sık işlemişlerdir.

Pek şiddetlidir Zebanının gelişi

Ateşten topuzu bir bir vuruşu

Pek acıdır o zakkumun yemişi

Geçmez boğazdan, zor, düşünmen mi?

Zebanının yüz üstüne çekmesi

Biner biner cehenneme dökmesi

Yılanın, akrebin teni sokması

Her şiddetten zordur, düşünmen mi?

Tenlerin bir yandan yanıp bitmesi

Malikin tamuya(1) küffar atması

Kanları, irine bir bir katması

Ol ma-i hamîmi(2) düşünmen mi?

Hazan yaprağı gibi sıratdan döker

Cehennem ateşi pek şedid yakar

En evvel çıkan bin yılda çıkar

Muhalled fi-nNârı düşünmen mi?(3)

Mevlâm düşmanını nâre doldurur

Dostlarını Burak'ına bindirir

En son çıkan yedibin yıl durur

Su-i hatîmeyi(4) düşünmen mi?

Cehennemden bakır ırmak akacak

İçinden bî-adet akrep çıkacak

Ehl-i cehennemi bir bir sokacak

Çıkmaz acısı sen düşünmen mi?

Dayanamam Me'mur yoktur takât

Kürbetler başına gelecek elbet

Her şiddetten zordur nâr-ı hacalet

Divan-ı Bariyi sen düşünmen mi?

1) Tamu: Cehennem

2) Ma-i Hamîm: Cehennemin kaynar suyu

3) Muhalled fi-nNâr: Ebedi cehennemlik olan

4) Su-i hatîme: Kötü son, imansız ölüm

Ölüm ve ahiret konusunu işleyen bir şiirini daha
takdim ederiz.:

Her günaha tevbe edin	Gül gibi yanaklar solunca
Tefrik günü gelecektir	Gözüne toprak dolunca
Tedarik-i mevdi kılın	Kabirden ora durunca
Rihlet günü gelecektir.	Vakt-i divan gelecektir.
Bin ayak bir araya gelince	Cehennem hücum kılınca
Güneş de yakın vurunca	Asileri arayınca
Bütün tera gömülünce	Diz üstü çökülünce
Sıklet günü gelecektir.	İmdat günü gelecektir.
Nefsî, nefsî çağrılınca	Asî, nâre sürülünce
Defterler hem verilince	Peygamber(SAV) hem görülünce
Elimizde bulununca	Meclisine varılınca
Hacalet günü gelecektir.	Sürur günü gelecektir.
Onsekizbin âlem Şahı	Mü'min cennete girince
Sıddîk-i Ekber mahşer mahı	Huriler karşı gelince
Günahkârlar çeker âhı	Ârifler hulle giyince
Hasret günü gelecektir.	İzz-ü şeref bulacaktır.
Mahlûkat hep dirilince	Şefa'at kânımız Ahmed(SAV)
Hesap, kitap görülünce	Muhammed'dir hem de Mahmud(SAV)
Sıddîk-i Ekber çağrılınca	Eyle Me'mura şefa'at
Kilitleri alacaktır.	Yardıḡ günü gelecektir.

Üstadımız ölümü çok düşünür, kendisini ve ihvanını, ölüm ve onun ahvalini anlatarak irşada çalışırdı. Bu konuyu işleyen bir şiirini daha takdim ederiz.

Soluğum hem tükenince

Azrail canım alınca

Sualci sual sorunca

Lâl olursam, ben ne deyim?

Gözümü açıp bakınca

Kanımı yere dökünce

Kabirden taşra çıkınca

Hayvan olursam, ben ne deyim?

Cesedim üryan kalınca

Hesabıma çağrılınca

Divanım hem verilince

Utandırсам ben ne deyim?

Hesabımda yanılırsam

Bütün tere gömülürsem

Fasıklarla sürülürsem

Dayanamam, ben ne deyim?

Günahım ağır gelirse

Defterim sol verilirse

Ceherinem hem görülürse

Dayanamam, ben ne deyim?

Hasımlar yakam alırsa

Sevabım hep verilirse

Zebaniler karşı gelirse

Hacaletten ben ne deyim?

Me'mur meydanda kalırsa

Yârânlardan ayrılırsa

Facirlerle görülürse

Sabredemem, ben ne deyim?

İslâmî ölçüler içinde, ailevî muhabbetin en güzel örneklerini birlikte yaşadıkları Aişe Hanımı kaybedince, Şeyh Mustafa Efendi (Ks) aşağıdaki şiiri yazmışlardır.

Fırsat-ü elemiñ yaktı özümÜ
Yaş ile doldurdu iki gözümÜ
Kimlere yapayım artık nazımı
Bizim görüşmemiz mahşere kaldı.

Takdîr-i ezele razıyım Mevlâ
İta-yı sabrile gönümÜz doyla
Mevtâdır kalbimiz el-aman sağla
Bizim görüşmemiz Mahşere kal'î.

Mush-u pend ile gönül doylarken
İlm-i ledünnile hikmet söylerken
Haşyetullah ile daim ağlarken
Bizim görüşmemiz mahşere kaldı.

Rihlet, saadet, şehadet, şeriat
Ahlâk-ı hamîde, fi'li tarîkat
Yetişir kuluna Hak'dan hidayet
Bizim görüşmemiz mahşere kaldı.

Meydan-ı arasat bir gün görülür
Defterler verilir, ora varılır
Sağından alana neler görülür
Bizim görüşmemiz mahşere kaldı.

Berk-i hatîf gibi olsun yüzlerin
Ruhunu okşuyor, oğlun kızların
Burda neler görmüş idi gözlerin
Bizim görüşmemiz mahşere kaldı.

Âhir yastığına koydu başını
Tahrik-i letâif, rü'yet taşını
Şehadet şerbeti içti aşını
Bizim görüşmemiz mahşere kaldı.

Me'murun sözleri yetişir kalan
Dert ehlinin hem derdini bilen
Ülmeden makâm-ı ulvîyi bulan
Bizim görüşmemiz mahşere kaldı.

ÜSTADIMIZIN İRTİHALLERİ

Babamla birlikte Yeşilhisar İçmeceğinde Üstadımızı ziyarete gittik. Ayrılışımızda yolda giderken bir yerde konakladık. Bu esnada babam Üstad-ı Ekremimizin (Ks) fakire yazdığı İcazetname'yi verince beni bir ağlama tuttu. Babam hayretle;

-Oğlum sevineceğin yerde niçin ağlıyorsun? deyince,

- Baba, bana ilhamla sizin, Dâr-ı Beka'ya irtihalinize işaret ediliyor, dedim. Ama bu yara içimde büyüdü. Babam vasiyetini yaptı. Eve geldik. Bu hadiseden onüç gün sonra bir pazartesi günü FECR suresinin 27-30. ayet-i Celîlelerini okuyarak; (Meal: "EY HUZUR İÇİNDE OLAN CAN! O SENDEN, SEN DE O'NDAN RAZI OLARAK RABBİNE DÜN. EY CAN! İYİ KULLARIMIN ARASINA GİR. CENNETİME GİR!") ruh-u pür fütuhları A'lâyı illiyyine uçarak irtihal ettiler. Rahmetullahi aleyh! Vefatlarında 52 yaşlarında idiler.

Üstadımızın vefatında sadık yârânından Şemsi Abdullah Efendi şu mersiye'yi yazar.:

Bir acaib derde düştüm, yanarım
Bülbülü daldan uçurdum bir defa
Anın aşkına daim dönerim
Arıyı baldan uçurdum bir defa!

Derûnuma bir od düştü, yanarım
Kıyamete dek sönmez benim nârım
Arz-ı beka kıldı benim hünkârım
Ki hali, halden uçurdum bir defa!

Ledünnî ilminden dürler dökerdi
Günah dağlarını kökten sökerdi
Rıza kapısında boyun bükerdi
Huzur aslanını saldı bir defa!

Bütün, çar köşeye dolmuştu şanı
A'lâ-yı illiyyine erişti canı
Anın için Hak bezemiş cinanı
Nuranî yüzlümü saldı bir defa!

Arş-ı semaya ermişti ol sesi
Ledünnî ilminden dolmuş kuvvesi
Ne ulu yaratmış anı Hüdası
Ol irfan sözlümü saldı bir defa!

Üstadımız Şeyh Mustafa Efendi (Ks) Hazretleri, özel mahkemede yargılanmak üzere Menemen'e götürüldüğü zaman da Şemsi Abdullah Efendi aşağıdaki mersiyeyi kaleme almıştır.

Böyle imiş Hakkın emr-ü fermanı
Zannettim kıyamet geldi zamanı
Uçtu gitti, tekkemizin sultanı
Yıkıldı tekkemiz, post garip garip...

Mü'minin ciğeri kaynadı, taştı
Münkirin yaptığı, başlardan aştı
Bahçemiz içine alıcı düştü
Aldı bülbülünü, gül garip garip...

Benim Şeyhim, Hazratına yaslanır
Vasfını duyan deliler uslanır
Kovan içinde arısı beslenir
Uçurttuk arıyı, bal garip garip...

Dalaletten kurtarırdı kulları
Daim hikmet söyler, bülbül dilleri
Rabbim soğulmasın feyzin gölleri
Uçtu ördeğimiz gül garip garip...

Ciğerim yanıyor, hiç vermez aman
Dinleyin kardeşler bu ahir zaman
Alemi bürüdü bir kara duman
Dumanın içinde gül garip garip...

Derunumda yanar hasreti, nârı
Münkirler yapar dîne inkârı
Rabbim sönmessin şeriat nûru
Ahir zaman şimdi, dîn garip garip...

Doğmaz oldu şarktan, bir çift fergedan(1)
Gözden irak oldu, arşı devreden
İki evlâdın alıp da giden
Geri kaldın Şemsi, öl garip garip...

1) Fergedan: Yıldız, tanyıldızı

SİLSİLE-İ ŞERİF

Halık-ı Arz-u Semaya eyleriz Hamd-ü Sena
AHMED-İ MUHTAR'ı kıldı âleme nur-i Hüda

HAZRETİ SİDDİK-u SELMAN, KASIM-u CAFER gibi
Eylemiş neşr-i hakikat BAYEZİD-Ü-REH-NÜMA

BÜL HASEN Zat-i mükerrem, BÜ ALİ kân-ı kerem
YUSUF-Ü VALÂŞİYEM salâr-ı ceşş-i asfiyâ

HACE ABDÜLHALİK oldu ARİF-Ü MAHMUD'a pîr
ŞEYH ALİ BABA külâl etti cihanı rüşena

Varis-i taht-ı Tarîkat, Şah-ı âlem NAKŞİBEND
Eyledi HACE ALAEDDİN'i halka pişuva.

Oldu YAKUBA'a, UBEYDULLAH-I AHRAR halef
HAZRETİ ZAHİD'le geldi âleme zevk-u safa.

Nur-i çeşm-i marifet DERVİŞ MUHAMMED HACEGÎ
Feyz-i bakile cihan-ı manevi buldu beka.

HAZRETİ AHMED MÜCEDDİD, Urvet-ül Vüska olup
ŞEYH SEYFEDDİN ve SEYYİD NUR'a nur-i i'tilâ

ŞAH MAZHAR, ŞAH ABDULLAH-ı Pir-i Dehlevî
HAZRETİ HALİD'le oldu kalb-i salık pür ziya.

Seyyid Al-i Neseb TAHEL HAKKARÎ'den sonra
Pîrimiz TAHEL HARİRÎ oldu Kutb-u Evliyâ.

Eyleriz Arz-ı dehalet Dergeh-i Sâdâta biz
ES'AD-ı İhvan-ı Dîn'e mağfiret kıl Ey Hüda.

Hamdederiz ZÜL-Celâi'e halk eyledi şems-i rûh
Rabt-ı kalp yaptıkça verir feyzi ol SAMİ ve HASAN-ı ulâ

Ve Sallâllahu âlâ Seyyidina Muhammedin nurannûr
Sûbhanel Melikil Azizil Kadîril Ğafûr.

Yâ Rab! Sallû âlâ Nur-il Hüda Şems-icDuha Hayr-ül Verâ
Ve âlâ Alihi ve Sahbihi limen-bi-iktida...

(Ervahı şerifleri için üç İHLAS bir FATİHA)

(Oldu Kalemdâr serçeşme-i hakikat bizlere
Buldu feyz ihvân- bâ-safâ ânınla daima)